ДОМ ЗА БАЗАВУЮ

3

ГОГАЛЬ МОЦНА Б ЗДЗІВІЎСЯ...

16

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

24 ліпеня 2024 г.
СЕРАДА
№ 142 (30276)

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ЦЫТАТА ДНЯ

Святлана ЛЮБЕЦКАЯ, суддзя Канстытуцыйнага Суда:

«Што датычыцца далейшага развіцця інстытута Прэзідэнта, вельмі цікавы этап мы перажываем. Тыя палажэнні, якія былі замацаваны, і бачанне Прэзідэнтам далейшага развіцця іншых галін улады — усё гэта звязана з пераразмеркаваннем паўнамоцтваў. Гэта новы этап развіцця як для самога інстытута прэзідэнцтва, так і для іншых галін улады, на якія ўскладаецца частка паўнамоцтваў і частка адказнасці».

На траіх адно неба

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

Аляксандр і Ганна ЛІПАЎСКІЯ даўно звязалі свой лёс з авіяцыяй. Муж працуе намеснікам камандзіра лётнага атрада авіякампаніі «Белавія», жонка ў гэтай жа кампаніі адказвае за работу з моладдзю. Хутчэй лагічна, чым дзіўна, што і сын Максім вырашыў працягнуць палётную дынастыю: ён скончыў першы курс Беларускай дзяржаўнай акадэміі авіяцыі, дзе вучыцца на лётчыка.

КОРАТКА

- **Беларуская дэлегацыя на чале з першым намеснікам міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Аляксандрам Корбутам прымае ўдзел у 46-й сесіі Камітэта сусветнай спадчыны ЮНЕСКА, якая праходзіць гэтымі днямі ў Дэлі.**
- У Беларусі намалочана збожжа з улікам рапсу 3,492 млн тон, з іх — 2,563 млн тон збожжавых і зернебабовых культур, 929 тыс. тон азімага рапсу.
- **БелАЗ падпісаў з расійскімі партнёрамі пагадненне, якое прадугледжвае пастаўку трох 130-тонных самазвалаў-гібрыдаў, якія выкарыстоўваюць у якасці паліва вадарод, для пачатку іх доследнай эксплуатацыі на Сахаліне.**
- Акадэмічны драматычны тэатр імя Максіма Горкага ўпершыню адправіцца на гастролі ў Сочы.

ISSN 1990 — 763X

Сумесны праект «Звязды» і Міністэрства па надзвычайных сітуацыях
ЖЫВІЦЕ Ў БЯСПЕЦЫ!

І Ў АГОНЬ, І Ў ВАДУ, І НА ЛЮБЫЯ ВЫШЫНІ

Як гэта — быць сучасным ратавальнікам?

Журналістам нярэдка даводзіцца пісаць пра надзвычайныя сітуацыі. Але прадстаўнікі СМІ не заўсёды ўяўляюць спецыфіку работы супрацоўнікаў МНС у поўным аб'ёме. Таму выратавальнае ведамства арганізавала для журналістаў спецыяльнае навучальнае мерапрыемства. Так, днямі ва Універсітэце грамадзянскай абароны МНС адбыўся семінар «Адзін дзень з МНС». Карэспандэнт «Звязды» паглыбіўся ў прафесію ратавальніка, прымерыў ахоўнае адзенне і паспрабаваў сябе ў барацьбе са стыхіяй.

СТАР. 4

Соцыум

Першае месца

Як зрабіць так, каб адаптацыя маладога спецыяліста была ўдалай

Паспяховая адаптацыя маладога спецыяліста на першым працоўным месцы — пытанне дзяржаўнай важнасці. Работнік яшчэ не пачаў выконваць свае абавязкі, а ў яго ўжо ўкладзены час і фінансавыя сродкі. У тым, каб гэтая адаптацыя адбывалася як мага хутчэй і «без болю», зацікаўленыя і работадавец, і сам малады спецыяліст, для якога гэта сур'ёзны жыццёвы этап. Бо першае працоўнае месца, як і ўсё першае (ад першага кахання да першай сесіі) ніколі не забудзецца. І ад таго, якія пачуцці будзе выклікаць гэты ўспамін, шмат у чым залежыць шлях чалавека ў прафесіі.

СТАР. 5

З першых вуснаў

Амурская вобласць — далёкая толькі геаграфічна

Мы адкрыты да супрацоўніцтва па самым шырокім спектры тавараў і паслуг

У гэтыя дні ў Беларусі з візітам знаходзіцца дэлегацыя Амурскай вобласці на чале з губернатарам Васіліем Арловым. Раней дэлегацыі гэтага рэгіёна на ўзроўні губернатара нашу краіну не наведвалі. Гістарычнасць моманту замацавала і сустрэча Васілія Арлова, які ў статусе губернатара наведвае нашу краіну ўпершыню, з Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам. Падчас гэтай сустрэчы былі акрэслены найбольш перспектыўныя кірункі супрацоўніцтва.

Вітаючы гасцей, кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што Беларусь і Амурскую вобласць раздзяляюць тысячы кіламетраў, але нашы лёсы цесна звязаны сумеснай гісторыяй, самааддданай працай па аднаўленні разбуранай вайной народнай гаспадаркі, рэалізацыяй грандыёзных прамысловых, транспартных і энергетычных праектаў. «У прыватнасці, у вашай вобласці знаходзіцца «сталіца» Байкала-Амурскай магістралі, паўвекавы юбілей якой мы адзначылі 8 ліпеня. Гэта адзін з самых маштабных праектаў у гісторыі чалавецтва. 60 тысяч беларусаў удзельнічала ў будаўніцтве БАМа», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што і сёння ў Амурскай вобласці рэалізуюцца маштабныя інфраструктурныя праекты: касмадром «Усходні», узводзяцца газахімічныя гіганты, сярод якіх Амурскі газахімічны комплекс і Амурскі газаперапрацоўчы завод, комплекс звадкавання прыроднага газу і іншыя. «Магчыма, праца і беларускіх будаўнікоў недзе будзе запатрабавана», — заўважыў ён.

Беларускі лідар звярнуў увагу, што актыўна развіваецца і Благавешчанск: «Як мне дакладваюць, толькі будпляцоўка Далёкаўсходняга квартала прадугледжвае ўзвядзенне ў горадзе каля 334 тысяч квадратных метраў жылля. Планы рэгіёна па павелічэнні здабычы карысных выкапняў дазваляюць разлічваць на прадаж пастаўкі кар'ерных самазвалаў БелАЗ».

Амурская вобласць — экспарцёр электраэнергіі. Па словах Аляксандра Лукашэнкі, інтэнсіўнае развіццё электратранспарту ў суседнім Кітаі неўзабаве перакінецца праз Амур і запатрабуе больш дынамічнага развіцця спецыяльнай — электразараднай інфраструктуры. Ён падкрэсліў, што складнікі і элементы гэтай інфраструктуры вырабляюцца ў Беларусі больш чым пяць гадоў і паспяхова эксплуатуюцца. «Калі ў вас будзе да гэтага інтарэс, мы з задавальненнем вам усё гэта пакажам», — паабяцаў кіраўнік дзяржавы.

Што датычыцца аграпрамысловага комплексу, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што беларускія вучоныя-аграрыі зацікаўлены ўдзельнічаць у праектах па мадэрнізацыі матэрыяльна-тэхнічнай і тэхналагічнай базы раслінаводства, жывёлагадоўлі, селекцыі сельскагаспадарчых культур, перапрацоўчай прамысловасці. «Кампетэнцыі ў Беларусі сур'ёзныя ў гэтым плане. Прыродны патэнцыял вобласці дазваляе значна дыверсіфікаваць наменклатуру сельгаспрадукцыі, якая вырошчваецца. І ў гэтым мы гатовы вас падтрымаць. Акрамя таго, у дапамогу будуць і машыны сельскагаспадарчага прызначэння, уключаючы трактарную тэхніку, збожжаўборачныя і кормаўборачныя камбайны, навяснае абсталяванне да іх, абсталяванне для жывёлагадоўчых і малочнатаварных ферм. Мы здольныя таксама павялічыць экспарт у Амурскую вобласць усёй запатрабаванай харчовай прадукцыі, у тым ліку сокаў і дзіцячага харчавання, а таксама іншых неабходных тавараў», — прапанаваў беларускі лідар. Пры гэтым, па яго словах, магчыма стварэнне ў вобласці беларускага гандлёвага дома для наладжвання і арганізацыі прамых паставак беларускіх прадуктаў харчавання.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што гэта далёка не поўны пералік кірункаў, па якіх у Беларусі і Амурскай вобласці ўжо створаны пэўны зачын. «Але мы адкрыты да супрацоўніцтва па самым шырокім спектры тавараў і паслуг. Я думаю, сустрэча на беларускай зямлі з адказнымі асобамі, членамі ўрада, вашы пажаданні будуць абавязкова ўспрыняты як сігнал да дзеяння. Мы гатовы гэтаму, толькі геаграфічна далёкаму, краю аказаць усялякую дапамогу і падтрымку, на якую мы толькі здольныя. Толькі геаграфічна далёкім, але зусім не чужому і вельмі прыгожаму краю», — сказаў ён.

«Мы прыехалі сюды, каб максімальна эфектыўна папрацаваць»

У сваю чаргу, Васілій Арлоў адзначыў, што разам з ім прыехала вялікая дэлегацыя — некалькі намеснікаў старшыні ўрада рэгіёна, рэгіянальныя міністры, прадстаўнікі бізнесу, ВНУ. «Мы прыехалі сюды, каб максімальна эфектыўна папрацаваць», — сказаў ён. Васілій Арлоў падкрэсліў, што з пачатку 2000-х гадоў дзейнічае пагадненне аб узаемадзеянні Беларусі і Амурскай вобласці. Павялічваецца гандлёвы абарот, але, па словах губернатара Амурскай вобласці, ёсць куды расці.

Васілій Арлоў вылучыў тэмы, у якіх супрацоўніцтва Беларусі і Амурскай вобласці бачыцца перспектыўным. «У нас вельмі запатрабаваная ў рэгіёне тэхніка беларускай вытворчасці, не толькі сельскагаспадарчая, але і прамысловая. Напрыклад, у сельскай гаспадарцы 40 працэнтаў трактароў — трактары беларускай вытворчасці — і 25 працэнтаў камбайнаў — беларускай вытворчасці. Мы лічым мэтазгодным прапанаваць нашым беларускім сябрам стварыць мультыбрэндавы цэнтр тэхнікі на тэрыторыі Амурскай вобласці. Ён мог бы ахапіць і суседнія рэгіёны», — сказаў ён. Губернатар расказаў, што ў яго рэгіёне 1 млн 200 тысяч пасяўных плошчаў, стаяць сур'ёзныя задачы па павелічэнні вытворчасці. І тут, па яго словах, будзе карысны досвед беларускіх калег у плане глыбокай перапрацоўкі сельскагаспадарчай прадукцыі. Васілій Арлоў падкрэсліў, што спецыялісты Амурскай вобласці гатовы да супрацоўніцтва ў сферы дрэваапрацоўкі. «У нас у рамках расійскага заканадаўства дзейнічае тэрыторыя апераджальнага развіцця, дзе сабраны льготы для інвестараў. І на фінальнай стадыі ва ўрадзе Расіі знаходзіцца дакумент аб стварэнні міжнародных тэрыторый апераджальнага развіцця. І тут я хацеў бы перайсці да яшчэ адной найважнейшай тэмы — нашага ўзаемадзеяння з Кітайскай Народнай Рэспублікай, з якой у нас 1200 кіламетраў дзяржаўнай граніцы. І ў нас назапашаны каласальны досвед працы з Кітаем — некалькі соцень мерапрыемстваў у сацыяльна-культурнай сферы штогод праводзіцца сумесна з КНР, некалькі транспартна-лагістычных маршрутаў пракладзена. У прыватнасці, мы развіваем праект «Амурскі калідор», які складаецца з ужо пабудаванага аўтамабільнага моста праз раку Амур, што злучае Благавешчанск і Хэйхэ, з развіццём перадмастовай зоны, яна таксама мае статус тэрыторыі апераджальнага развіцця. Таму запрашаем беларускіх партнёраў і інвестараў прысутнічаць у гэтым «Амурскім калідоры», — сказаў ён.

У тэму

«Запрашаем беларускіх інвестараў»

Журналістам па выніках сустрэчы Васілій Арлоў расказаў, што асноўнай тэмай яго перагавораў з беларускім лідарам стала павелічэнне тавараабароту паміж Беларуссю і Амурскай вобласцю, які ў 2023 годзе склаўся ў аб'ёме 36,6 мільёна долараў. Па словах губернатара, у рэгіёне вельмі запатрабаваная тэхніка беларускай вытворчасці. Абмеркавалі і пытанні перапрацоўкі. «У Амурскай вобласці інтэнсіўна развіваецца газавы кластар, які складаецца з двух буйных праектаў — газаперапрацоўчы завод «Газпрама» і газахімічны комплекс, які рэалізуе кампанія «Сібур». На базе гэтых двух прадпрыемстваў плануецца будаўніцтва індустрыяльнага парка. І мы таксама запрашаем беларускіх інвестараў», — прапанаваў Васілій Арлоў. Яшчэ адным перспектыўным кірункам супрацоўніцтва ён назваў лагістыку.

«Вельмі важнае пытанне — гэта пытанне культурных абменаў. Трэба зрабіць акцэнт на абмен дзіцячымі дэлегацыямі для таго, каб захаваць нашу агульную гістарычную памяць і ўбачыць шмат цікавых месцаў. Акрамя таго, наша геаграфічнае становішча дазваляе за адну паездку наведаць адразу дзве дзяржавы — Расію і Кітай. Аляксандр Рыгоравіч гэта падтрымаў», — адзначыў губернатар Амурскай вобласці.

Васілій Арлоў нагадаў, што на будаўніцтве касмадрома «Усходні» працавалі і беларусы. Сёння скончана другая чарга будаўніцтва. Па яго словах, праект разлічаны на доўгія гады і там заўсёды будуць рады і беларускім спецыялістам.

Валерыя СЦЯЦКО.

Кампетэнтна

КРАІНА ЧАКАЕ ПРАФЕСІЯНАЛАЎ

У шэрагі студэнтаў беларускіх ВНУ ўліліся будучыя педагогі, медыкі, інжынеры, спецыялісты іншых галін, запатрабаваных у эканоміцы

Уступная кампанія ва ўстановы вышэйшай адукацыі Беларусі завяршаецца. Па асобных спецыяльнасцях унутраныя экзамены працягнуцца па 25 ліпеня — абітурыенты здаюць творчыя іспыты, выконваюць заданні па малюнку, нарматывы фізпадрыхтоўкі і г. д. 22 ліпеня, па трох сертыфікатах ЦЭ/ЦТ, шчаслівчыкі ўжо ўбачылі свае прозвішчы ў спісе залічаных, 26-га такі ж спіс з'явіцца і для тых, хто здаваў унутраныя іспыты. ВНУ тым часам пачалі падводзіць вынікі прыёмнай кампаніі. Канчатковая статыстыка вымалюецца пазней. Але ўжо сёння можна зрабіць папярэдні агульны каментарый і ацаніць ход уступнай кампаніі 2024 года, аб чым мы і папрасілі намесніка старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па адукацыі, культуры і навуцы, доктара гістарычных навук, дацэнта Вячаслава ДАНІЛОВІЧА.

— Усе этапы ўступнай кампаніі, якія ўжо прайшлі — цэнтралізаваныя іспыт і тэсціраванне, уступныя экзамены — сведчаць аб яе якаснай падрыхтоўцы і правядзенні як з боку адпаведных органаў, так і ўстаноў вышэйшай адукацыі. Адметная рыса цяперашняй уступнай — яна праходзіць ва ўмовах кропкавых карэкціровак, якія былі прыўнесены яшчэ ў снежні 2023 года Указам Прэзідэнта Беларусі і накіраваны на забеспячэнне роўных, празрыстых магчымасцяў для абітурыентаў і забеспячэнне ўпарадкавання мэтавага набору. Карэкціроўкі далі дадатковыя магчымасці паступлення ў нашы ВНУ адоранай таленавітай моладзі. Калі казаць у цэлым, гэта зрабіла аб'ектыўнасць ацэнкі ведаў яшчэ больш высокай і дакладнай.

— Першымі студэнтамі ВНУ сталі абітурыенты, якія паступалі па мэтавым прызначэнні. Каго найбольш за ўсіх там чакалі?

— Будучых медыкаў, педагогаў, інжынераў. І чаканні апраўдаліся — толькі ў Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт прынята 673 чалавекі, Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя М. Танка прыняў 289 чалавек, значнай колькасцю будучых інжынераў (266 чалавек) папоўніўся Беларускі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт. І гэта толькі ў вядучых сталічных ВНУ.

Гэта значыць — усё ў свой час было зроблена правільна і прадумана. Сёлета абітурыенты з мэтавымі дагаворамі атрымалі дадатковыя магчымасці і опцыі пры паступленні ў выбраныя імі ВНУ. Упарадкавана практыка мэтавага набору. Міністэрствам адукацыі створаны і зарэгістраваны рэестр заявак на мэтавую падрыхтоўку ад органаў і арганізацый, якія дзейнічаюць на тэрыторыі нашай краіны. Прыёмная кампанія на гэтую траекторыю праходзіла асобна ад агульнай. А этапы ўступнай кампаніі былі сплапаваны так, каб маладыя людзі, якія не пройдуць на мэтавыя месцы, змаглі б удзельнічаць у агульным конкурсе, атрымаўшы магчымасць паступіць на бюджэтнае ці платнае навучанне. Пераможцы міжнародных, рэспубліканскіх і абласных алімпіяд, медалісты і ўладальнікі чырвоных дыпломаў каледжаў, выпускнікі Нацыянальнага дзіцячага тэхнапарку і ліцэяў ВНУ таксама атрымалі важкія дадатковыя опцыі пры паступленні.

— Дзесяцікласнікі — гэта ўжо не дзеці, але яшчэ і дарослыя людзі. Як вы лічыце, іх выбар арганізацыі, спецыяльнасці, па якой яны збіраюцца навучацца па мэтавай траекторыі, дастаткова сталы, ці, будзем шчырымі, яны выкарыстоўваюць такую магчымасць, каб гарантавана паступіць у ВНУ?

— Адна з мэт дадзенай траекторыі навучання якраз і заключаецца ў тым, каб моладзь мела магчымасць вызначыцца са сваёй будучыняй як мага раней. Такую магчымасць, дарэчы, дае і навучанне ў профільных класах, выпускнікі якіх пры выкананні пэўных умоў — адзнацы па профільным прадмеце не ніжэй за 8 і агульны бал атэстата не ніжэй за 7 — могуць паступіць у профільныя ВНУ на адпаведныя спецыяльнасці на льготных умовах.

Яшчэ адзін важны аргумент: неабходна пераламаць тую тэндэнцыю, калі мы рыхтуем спецыялістаў па прынцыпе «абы рыхтаваць». Яны павінны быць запатрабаваны. А самы яркі паказчык запатрабаванасці — мэтавая падрыхтоўка. Што датычыцца выкарыстання такой магчымасці, каб гарантавана паступіць ва ўніверсітэт, — перш чым падумаць пра такое, малады чалавек павінен уважліва пазнаёміцца з умовамі дагавора, дзе ўсё агаворана, у тым ліку і сітуацыя яго невыканання суіскальнікам. Наступствы сур'ёзныя. Акрамя таго, на гэтым этапе праходзіць сумоўе, па выніках якога заказчык і прымае адпаведнае рашэнне. А на этапе паступлення ў ВНУ для гэтай катэгорыі абітурыентаў уведзена абмежаванне, у выніку якога 20 працэнтаў бюджэтных месцаў (10 працэнтаў у медыцынскіх ВНУ) прызначаны толькі для паступаючых на агульных падставах, і гэтыя месцы мэтавікі не змогуць заняць.

Адной з галоўных пераваг мэтавага навучання таксама з'яўляецца гарантаванае месца працы і індывідуалізацыя працэсу навучання. Гэта значыць, сваю будучую спецыяльнасць студэнт можа вывучаць не толькі ў працэсе тэарэтычных спазнанняў — з пачатку навучання ён уключаецца ў працоўны працэс, праходзіць у арганізацыі практыку і абараняе дыплом па тэме, якая цікавая гэтай арганізацыі. У выніку туды прыходзіць не проста выпускнік ВНУ, а спецыяліст, якога ўжо не трэба вучыць вытворчым асновам.

— Адной з прывабных для абітурыентаў і актуальнай для эканомікі краіны траекторый з'яўляецца паступленне на найбольш запатрабаваныя сёння спецыяльнасці...

— Як вядома, сёлета на тры тысячы павялічана колькасць набору на бюджэтныя месцы, дарэчы, на платнае навучанне — наадварот, скарацілася. Дадатковы набор на гэтыя месцы ажыццяўляўся менавіта па запатрабаваных спецыяльнасцях. Гэта, як я ўжо казаў вышэй, інжынеры, медыкі, педагогі. Гэта аграрыі, работнікі сацыяльнай сферы і іншыя. У бягучым годзе пералік такіх спецыяльнасцяў павялічыўся на 16 і складае 69 пазіцый.

— 2024 год адкрыў новыя магчымасці і для паступаючых у рэгіянальныя ВНУ. Якія яны?

— «Зялёнае святло» атрымалі медалісты, пераможцы алімпіяд рэгіянальных універсітэтаў, выпускнікі профільных класаў. Што гэта дасць у далейшым? Рацыянальна прадуманае размеркаванне кадраў. Мы адыдзем ад сітуацыі, калі кваліфікаваныя спецыялісты канцэнтруюцца ў сталіцы. Рэгіёны ў іх таксама маюць вострую патрэбу. І яны таксама спецыялістаў з часам атрымаюць.

Алена ВІНАГРАДАВА.

НОВЫ БУДЫНАК СЕЛЬСАВЕТА І ДОМ ЗА АДНУ БАЗАВУЮ

На будаўніцтва аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры ў Мінскай вобласці выдаткуюць больш як 220 мільёнаў рублёў. За першае паўгоддзе асвоена больш за палову. Але пытанняў яшчэ шмат. Іх і абмеркавалі на пасяджэнні Мінскага аблвыканкама. Карэспандэнт «Звязды» высветліў, як ідуць справы з выкананнем інвестыцыйнай праграмы Міншчыны на 2024 год, а таксама з рэалізацыяй Указа Прэзідэнта «Аб адчужэнні жылых дамоў у сельскай мясцовасці і ўдасканаленні работы з пустуючымі дамамі».

Фота тэлеграм-канала «Мінская вобласць/пра галоўнае».

Сады, паліклінікі і школы

«Будаўнічая галіна даволі праблемная. Нават пры наяўнасці фінансавання ў нас бываюць праблемы з уводам аб'ектаў у эксплуатацыю, — адзначыў **старшыня Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Аляксандр ТУРЧЫН.** — Інвестыцыйная праграма вырашае шэраг важных пытанняў. Гэта і будаўніцтва сацыяльных аб'ектаў, якіх чакаюць людзі, і загрузка будаўнічай галіны. Прывяду адзін праблемны прыклад. У Івянцы закрылі мост на рамонт. Зараз аб'ект трэба аб'язджаць, што стварае пэўныя нязручнасці. За тыдзень я там праехаў два разы і не ўбачыў ніводнага работніка. Калі мы закрываем аб'ект, то трэба работы выконваць у сціснутыя тэрміны. Ёсць пытанні і па аб'ектах вытворчага будаўніцтва, і па жыллі».

Сёння ідзе будаўніцтва дзіцячага садка-ясляў на 200 месцаў у мікрараёне «Паўднёвы Захад» у Лагойску, прыбудовы будынка басейна з галерэяй у Мядзелі, дзіцячага садка ў Смілавічах. Таксама запланавана будаўніцтва хірургічнага корпуса № 2 абласной клінічнай бальніцы ў Лясным. Паліклініка ў Смалявічах, школа ў Фаніпалі, дзіцячы сад — пачатковая школа ў Слуцку, дзіцячы сад у Смілавічах — усе гэтыя аб'екты таксама хутка з'явяцца ў рэгіёнах.

Але важная яшчэ і інфраструктура. Сёння ў цэнтральным рэгіёне рэканструююць сістэмы каналізацыі Заслаўя, сістэмы водазабеспячэння ў Чэрвені. Таксама тут будуюць водазабор і станцыю абезжалезвання. У Смілавічах паляпшаюць сістэму цеплазабеспячэння і будуюць новую цеплакрыніцу на базе кацельні «Каледж». «Усе абяцанні павінны быць выкананы ў тэрмін», — падкрэсліў губернатар.

Сёлета пачалі будаваць будынак Астрашыцка-Гарадоцкага сельскага выканаўчага камітэта, фізкультурна-аздараўленчы комплекс у Лескаўцы, сеткі штучнага асвятлення і дарогу ў Ждановічах.

«Вялізны паток людзей ідзе па гэтых месцах у Ждановічах. Трэба завяршыць асфальтаванне дарогі ад кальцавой да дамбы і зрабіць так, каб гэта было камфортна для жыхароў», — даручыў кіраўнік рэгіёна. Таксама працягваецца ўзвядзенне інжынернай інфраструктуры. Апераджальнымі тэмпамі асваенне сродкаў ажыццяўляецца ў Чэрвеньскім, Крупскім, Салігорскім, Мінскім раёнах.

У Жодзіне ўзвядуць будынак аўтастанцыі, а ў Стоўбцах у наступным годзе — тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. «Калі не пачнецца будаўніцтва, будуць прыняты кадравыя рашэнні», — папярэдзіў Аляксандр Турчын.

Нядаўна свае дзверы расчыніў фізкультурна-аздараўленчы комплекс у Дзяржынску. Аб'ект адкрываў Прэзідэнт. ФАК стаў доўгачаканым і для жыхароў горада. Ачышчальныя збудаванні ў Фаніпалі пачалі рэканструяваць яшчэ год таму. Шмат часу заняла работа з дакументамі. Да канца 2024 года абяцаюць увесці ў строй.

Аляксандр Турчын падкрэсліў, што больш грунтоўнай павінна быць роля ўпраўлення капітальнага будаўніцтва, якое выступае заказчыкам па многіх праектах. Таксама важныя пастаянны тэхнічны нагляд за якасцю работ, праектаванне з рацыянальным выкарыстаннем усіх рэсурсаў.

Не менш важная тэма і будаўніцтва жылля. У эксплуатацыю ў рэгіёне ўвядуць амаль адзін мільён квадратных метраў жылля. Ужо цяпер для тых, хто стаіць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, увялі ў эксплуатацыю 134 тысячы квадратных метраў. 418 жылых памяшканняў атрымалі шматдзетныя сем'і.

«Я хацеў бы, каб вынікам нашага пасяджэння стала ўнясенне ў праграму на 2025 год персанальнай адказнасці за ўвод аб'ектаў», — падсумаваў Аляксандр Турчын.

Падчас пасяджэння былі разгледжаны практычна ўсе аб'екты, якія цяпер знаходзяцца ў стадыі будаўніцтва і праектавання. «На тых, якія павінны быць завершаны ў гэтым годзе, спыняліся больш падрабязна, — адзначыў **намеснік старшыні Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Віктар РАГУСКІ.** — Час яшчэ ёсць прыкласці намаганні, каб увесці іх ва ўстаноўленыя тэрміны. Праграма вялікая, цалкам забяспечана фінансаваннем. Паказчыкі І паўгоддзя кажуць пра тое, што задача будзе выканана».

Уладкаваны пляж у Мядзелі. «Скончыцца купальны сезон на адкрытых вадаёмах — падорым жыхарам да 700-годдзя горада басейн. Тут будуць створаны ўсе ўмовы для плавання і ў добрае надвор'е, і ў несезон», — дадаў Віктар Рагускі.

У ліку аб'ектаў, якія рыхтуюць да ўводу ў эксплуатацыю, — новы будынак Тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Мінскага раёна ў Бараўлянах. «Вельмі важны і найбуйнейшы ў вобласці, а можа, нават у краіне сацыяльны цэнтр, які будзе ўведзены ў эксплуатацыю восенню. Ён будзе ўключаць у сябе комплекс і рэабілітацыйны, і аблічговы, і для пражывання, і для аднаўлення. Шэраг дашкольных устаноў таксама адкрыецца ў рэгіёнах вобласці», — сказаў намеснік старшыні Мінаблвыканкама.

Пустуючыя дамы — у гаспадарчы абарот

Работа па рэалізацыі Указа № 116 праводзіцца на планавай аснове і дае пэўныя вынікі. За першае паўгоддзе ў гаспадарчы абарот у вобласці ўцягнута амаль 600 пустуючых дамоў і 153,4 гектара зямлі. У Адзіны рэестр пустуючых дамоў унесена за першае паўгоддзе 835 жылых дамоў (агульная лічба па Мінскай вобласці — 2809). Найбольшую цікавасць для куплі ў насельніцтва выклікалі дамы ў Салігорскім, Лагойскім і Валожынскім раёнах.

У Адзіным рэестры пустуючых дамоў можна не толькі паглядзець характарыстыкі таго ці іншага аб'екта, але і ў рэжыме анлайн убачыць яго месцазнаходжанне, фота, даведацца ўзрост і стан дома. Доступ да рэестра адкрыты і бясплатны. Акрамя таго, на публічнай кадастравай карце на падставе звестак рэестра размешчаны пласт з інфармацыяй пра месцазнаходжанне пустуючых жылых дамоў, прызначаных для продажу.

«Адзначаем некаторую нераўнамернасць па рэгіёнах. Бачым пытанні, якія трэба ўрэгуляваць. Указ № 116 дае магчымасць аператыўна, без затрымак далучаць у абарот участкі, прыватныя будынкі. Галоўная мэта — навядзенне парадку на зямлі», — адзначыў Віктар Рагускі.

Паводле яго слоў, важная сумесная работа выканкамаў, сельскіх Саветаў, Дзяржаўнага камітэта па маёмасці.

Спадабаўся «нічыйны» дом? Звяртайцеся ў сельсавет

Для набыцця пустуючага жылога дома ў вёсцы неабходна звярнуцца ў мясцовы выканаўчы камітэт. Продаж магчымы на аўкцыёне, без яго правядзення, а таксама ў фармаце электронных таргоў. Калі аўкцыён не адбыўся, праходзяць паўторныя таргі з паступовым зніжэннем кошту: спачатку на 50 працэнтаў, затым кошт памяншаецца на 80 працэнтаў і гэтак далей — аж да адной базавай велічыні.

Акрамя таго, абласныя выканкамы маюць права вызначаць населеныя пункты, на тэрыторыі якіх з улікам інтарэсаў дзяржавы і мясцовай спецыфікі эканомікі рэгіёна пустуючыя жылыя дамы можна прадаваць без аўкцыёнаў за адну базавую велічыню альбо ў фармаце таргоў з пачатковым коштам у адну базавую велічыню.

Пры продажы пустуючага жылога дома пакупніку можа давацца растэрміноўка аплаты на тэрмін да трох гадоў роўнымі долямі без індэксацыі плацяжоў. Пакупнік мае права выканаць абавязацельства па аплаце набытага пустуючага жылога дома датэрмінова.

Да таго ж у рамках Указа № 116 мясцовыя органы могуць даць грамадзяніну зямельны ўчастак з размешчаным на ім пустуючым жылым домам, які падлягае зносу. Пры гэтым новаму ўладальніку прыйдзецца альбо самастойна прыбіраць дом, альбо фінансаваць знос састарэлага жылля, альбо займацца яго рэканструкцыяй і капітальным рамонтам.

Прывесці жыллё ў парадак трэба на працягу года з моманту яго набыцця. Калі чалавек не ўкладваецца ў тэрмін, то пры наяўнасці ўважлівых прычын і пацвярджальных дакументаў яго могуць падоўжыць. У адваротным выпадку работы па зносе правядуць за кошт бюджэту, а новага землекарыстальніка абавяжуць пакрыць выдаткі аж да вырашэння пытання ў судовым парадку.

Купіць пустуючы жылы дом могуць не толькі беларусы, але і замежныя грамадзяне, а таксама асобы без грамадзянства. Не абмежаваныя ў гэтым і індывідуальныя прадпрымальнікі, юрыдычныя асобы.

Варта дадаць, што пасля куплі пустуючага дома новаму ўласніку трэба будзе атрымаць правапацвярджальныя дакументы, ажыццявіўшы дзяржаўную рэгістрацыю нерухомай маёмасці і правоў на яе. З моманту такой рэгістрацыі дзяржава гарантуе і можа забяспечыць абарону правоў на нерухомую маёмасць.

Акрамя таго, такі дакумент неабходны пры правядзенні любой аперацыі з аб'ектам. Напрыклад, калі трэба вылучыць долі ў кватэры ці доме, прадаць, купіць, здаць у арэнду жыллё. Таксама правапацвярджальныя дакументы спатрэбяцца пры любых судовых разглядах, звязаных з аб'ектам нерухомасці.

Даніїл ХМЯЛЬНІЦКІ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Поля Кагаме перавыбралі прэзідэнтам Руанды

Дзейны прэзідэнт Руанды Поль Кагаме, кандыдат ад кіруючай партыі «Руандыйскі патрыятычны фронт» (RPF), атрымаў перамогу на прэзідэнцкіх выбарах у краіне з 99,18 працэнта галасоў. Гэта вынікае з канчатковых рэзультатаў, апублікаваных цэнтральнай выбарчай камісіяй Руанды, перадае PIA «Навіны». Выбары прэзідэнта Руанды прайшлі 15 ліпеня. На парламенцкіх выбарах, якія праходзілі адначасова, таксама перамагла кіруючая партыя Кагаме. Кааліцыя з удзелам «Руандыйскага патрыятычнага фронту» (RPF) атрымала парламенцкую большасць з 68,83 працэнта галасоў. Згодна з заканадаўствам, прэзідэнт Руанды выбіраецца тэрмінам на пяць гадоў не больш за два разы запар. З красавіка 2000-га краіну ўзначальвае Поль Кагаме. У 2015-м на рэферэндуме былі абнулены прэзідэнцкія тэрміны, і 66-гадовы Кагаме заняў пасаду ў трэці раз, захаваўшы права быць перавыбраным яшчэ двойчы.

Міністр абароны Вялікабрытаніі заявіў аб сур'ёзных праблемах у войску

Джон Хілі заявіў, што стан брытанскіх Узброеных сіл «значна горшы, чым мы думалі». Аб гэтым паведаміў тэлеканал Sky News. «Мы ведаем, што ўсе тры службы (Каралеўскае войска, Каралеўскі флот і Каралеўскія ваенна-паветраныя сілы. — **Рэд.**) сутыкаюцца з вельмі сур'ёзнымі праблемамі: марнатраўствам пры закупках, нізкім баявым духам, недахопам кадраў, а таксама ветэраны не атрымліваюць доступу да паслуг, якіх яны вартыя», — заявіў Хілі на канферэнцыі Каралеўскага аб'яднанага інстытута абаронных даследаванняў (RUSI). Міністр дадаў, што пасля двух тыдняў знаходжання новага ўрада ва ўладзе стала прыкметна, што гэтыя праблемы значна больш сур'ёзныя, чым здавалася раней. У лютым гэтага года быў апублікаваны даклад камітэта па абароне пры ўрадзе Злучанага Каралеўства, у якім гаварылася, што колькасць Узброеных сіл Вялікабрытаніі скарачаецца хутчэй, чым адбываецца новы набор. У камітэце заклікалі ўрад паскорыць рэформы па мадэрнізацыі ваеннай прамысловасці і паляпшэнні ўмоў працы абслуговага персаналу.

Колькасць ахвяр апоўзняў у Эфіопіі перавысіла 150 чалавек

З-за сходу двух апоўзняў на поўдні Эфіопіі загінулі па меншай меры 157 чалавек, перадае Reuters са спасылкай на прадстаўніка ўрада. «Пошукі ўсё яшчэ працягваюцца. Раён вельмі складаны», — адзначыў кіраўнік Нацыянальнага агенцтва па рэагаванні на стыхійныя бедствы ў зоне Гофа Маркас Мелезе.

Паводле яго слоў, колькасць загінулых можа павялічыцца. Па словах мясцовых чыноўнікаў, першы апоўзень накрыў людзей у зоне Гофа ў рэгіянальным штаце Паўднёвая Эфіопія. Пасля чаго другі апоўзень абрынуўся на тых, хто сабраўся для аказання дапамогі. У ліпені ва ўсходнеафрыканскай краіне пачаўся разгар сезона дажджоў, які працягнецца да сярэдзіны верасня. Гэта становіцца прычынай апоўзняў у некаторых частках Эфіопіі.

І Ў АГОНЬ, І Ў ВАДУ, І НА ЛЮБЫЯ ВЫШЫНІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Першае падобнае мерапрыемства было арганізавана Міністэрствам па надзвычайных сітуацыях у мінулым годзе. Яно атрымала водгук у журналісцкім асяроддзі, таму працу ў гэтым кірунку было вырашана працягнуць, пашырыўшы склад удзельнікаў.

Мэта семінара — павышэнне ўзроўню кампетэнтнасці работнікаў друкаваных, радыё і тэлевізійных СМІ ў пытаннях, звязаных з дзейнасцю органаў і падраздзяленняў па надзвычайных сітуацыях, а таксама знаёмства блогераў і журналістаў з прафесіяй «ратавальнік-пажарны».

У гэты раз усіх прысутных падзялілі на групы і правялі ўводны інструктаж па тэхніцы бяспекі. Пасля гэтага групы разышліся па інтэрактыўных пляцоўках. Усяго іх было восем. На кожнай можна было атрымаць тэарэтычныя веды па бяспецы і практычныя навыкі дзеянняў у розных надзвычайных сітуацыях.

ЗБОР І ВЫЕЗД ПА ТРЫВОЗЕ

Першым выпрабаваннем нашай групы стала адпрацоўка збору і выезду пажарнага разліку па трывозе. Па нарматыве ратавальнікам даецца 40 секунд на тое, каб адправіцца на выезд. Пры гэтым 20 секунд адводзіцца на надзяванне спецыяльнага адзення — «баёўкі». Яна складаецца з камбінезона, спецыяльных ботаў, ахоўнай курткі, пояса, шлема і пальчатак. Па адчуванні — гэта, як апрануць зімовую вопратку летам. Варта адзначыць, што касцюм адзін — і на зіму, і на лета. І калі нам было невыносна горача ў звычайны летні дзень, то што ўжо казаць пра ратавальнікаў, якія пры такой тэмпературы змагаюцца з полымем, да прыкладу, у палаючым і задымленым памяшканні? Можна толькі захапіцца вытрымкай ратавальнікаў, якія ў такой вопратцы не проста пазіруюць для рэпартажу, а рэальна ратуюць людзей. Бо адно толькі нашэнне спецыяльнага касцюма — ужо велізарная праца.

МЕДЫЦЫНСКАЯ ПАДРЫХТОЎКА

На лакацыі аказання першай дапамогі навучылі правілам выканання штучнай вентыляцыі лёгкіх, непрамога масажу сэрца і прыёму Геймліха (пры ўдушшы або закаркаванні верхніх дыхальных шляхоў).

Манекен, на якім журналісты адпрацоўвалі непрамы масаж сэрца, быў абсталяваны адмысловымі датчыкамі, з дапамогай якіх на планшэце можна бачыць, ці правільна ратуюць умоўнага пацярпелага. Гэта дазваляла карэкціраваць сілу націску на грудную клетку і частату націскаў. Таксама на спецыяльным манекене ратавальнікі паказалі, як рэаніміраваць немаўлят.

Варта адзначыць, што такія навыкі карысныя не толькі для ратавальнікаў, але і для простых людзей, бо ніколі не ведаеш, што можа здарыцца з чалавекам у паўсядзённым жыцці.

ДЫМАКАМЕРА

Цяжэй за ўсё было ў дымакамеры, дзе неабходна таксама надзець на сябе апарат на сціснутым паветры і кіслародную маску. Сам балон важыць больш за дзесяць кілаграмаў, пры гэтым, каб яго правільна замацаваць, трэба падскочыць і рэзка пацягнуць за шлейкі. Разам з экіпіроўкай вага такога боекамплекта дасягае 20 кілаграмаў, а ратавальнікі часцяком маюць пры сабе яшчэ лом, ліхтарык і вяроўку, бегаючы, прысядаючы і выносячы на сваіх плячах пацярпелых.

Гэтая пляцоўка паказала, як адчуваюць сябе супрацоўнікі МНС, калі заходзяць у задымленае памяшканне для выратавання людзей з агню. Каманда рухалася звяном у чатыры чалавекі. У поўнай цемры, хай і не адразу, журналістам удалося «выратаваць» манекен, які выяўляў «пацярпелага». Яго вынеслі з памяшкання і акуратна паклалі ў цянёк.

У суцэльнай цемры практычна нічога не было відаць. Цяжка ўявіць, што адчувае ратавальнік, які заходзіць у моцна задымленае памяшканне. Пры гэтым на яго яшчэ ўздзейнічае вялікая тэмпература. А для яго гэта фактычна руціна, звычайныя будні...

ЛІКВІДАЦЫЯ ЎЗГАРАННЯЎ

Знаёмства з прафесіяй ратавальніка будзе няпоўным, калі не адчуць сябе ліквідатарам пажару, няхай і ўмоўнага. Таму лакацыя «Ліквідацыя ўзгаранняў» таксама

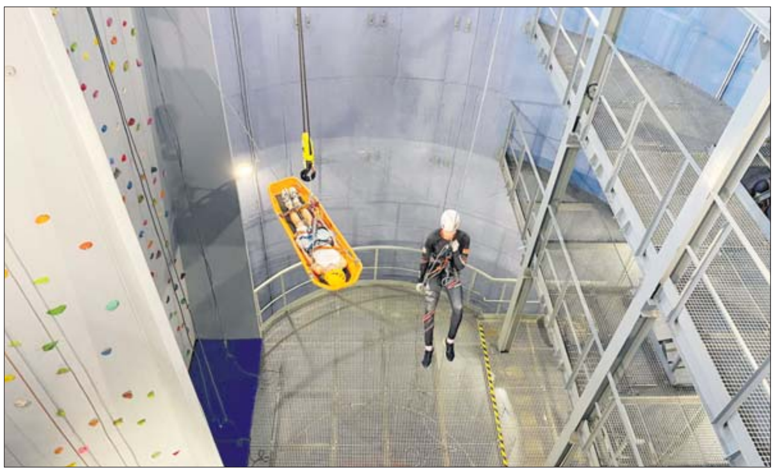

ўваходзіла ў праграму семінара. Дарэчы, выйсці сухім з вады не ўдалося, бо давялося пазнаёміцца з пажарным рукавом.

Тут важна моцна стаяць на нагах, таму што пры падачы вады праз рукаў адбіваецца аддача, якая можа паваліць чалавека на зямлю! Таксама трэба прыкладаць вялікія намаганні, каб разгортваць яго, рухаючыся наперад. Пазней, зноў апрануўшыся ў «баёўку», з дапамогай вогнетушыцеля мы ліквідавалі ўмоўнае ўзгаранне.

ПРАМЫСЛОВЫ АЛЬПІНІЗМ

Мабыць, самая цікавая і экстрэмальная лакацыя. Тут нам распавялі і паказалі, як працаваць з альпінісцкім абсталяваннем, якое выкарыстоўваецца пры выратаванні людзей на вышыні. Усе жадаючыя змаглі спусціцца ўніз пры дапамозе тросаў з вышыні каля 20 метраў, а таксама ўзлезці па 10-метровым скаладроме.

На журналістаў начапілі спецыяльныя рамяні і тросы. Не забыліся і пра страхоўку, паказалі прынцып працы ўсёй канструкцыі. Паспрабаваўшы павісनуць на вяроўках на невялікай вышыні ад зямлі і зразумеўшы, як усё ўладкавана, каманда перайшла да асноўнага спуску. Дарэчы, карэспандэнт «Звязды» настолькі гэтым захапіўся, што напрасіўся спусціцца такім чынам аж некалькі разоў! Галоўнае — не глядзець уніз...

ПАЖАРНА-РАТАВАЛЬНЫ СПОРТ

Далей журналісты паспрабавалі свае сілы ў адной з дысцыплін пажарна-ратавальнага спорту — пад'ёме па штурмавой лесвіцы на трэці паверх вучэбнай вежы. І зноў вышыня. Толькі ў гэты раз трэба не спускацца ўніз, а лезці ўверх. І зноў для журналістаў арганізатарамі былі падрыхтаваныя страховачныя тросы.

На другі паверх па прыстаўленай лесвіцы залезці было не цяжка. Цяжка было падымацца далей. Таму што перад гэтым давялося самастойна перакінуць лесвіцу на паверх вышэй, седзячы на падаконніку. Але і гэтым разам прадстаўнікі СМІ справіліся з выпрабаваннем. А вось ад прапановы падняцца яшчэ вышэй далікатна адмовіліся.

ДЭБЛАКАВАННЕ ПАЦЯРПЕЛАГА ПРЫ ДТЗ

Не абышлося без дэманстравання асаблівасцяў працы пры дэблакаванні пацярпелых у дарожна-транспартных здарэннях і работы з гідраўлічным інструментам — галоўным прыладай у гэтай нялёгкай справе. Журналісты не толькі ўбачылі, як адбываецца працэс «разразання» элементаў аўто, але і самастойна зрабілі гэта, узяўшы ў рукі абсталяванне ратавальнікаў. Дарэчы, вага гідраўлічнага інструмента немаленькая. І з такім грузам трэба яшчэ здолець працаваць дакладна і акуратна, каб не нашкодзіць пацярпеламу. Пасля журналістаў навучылі карыстацца вогнетушыцелем. І ў нас атрымалася патушыць узгаранне!

ВЫСТАВА СПЕЦЫЯЛЬНАЙ ТЭХНІКІ

На гэтай інтэрактыўнай лакацыі размясціліся найноўшыя ўзоры тэхнікі і сродкаў індывідуальнай абароны ратавальнікаў, а таксама элементы спецыяльнай ахоўнай экіпіроўкі пажарных. Там жа свае навыкі прадэманстравалі чатырохногія памочнікі — лабрадоры рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння «ЗУБР» Дарк і Гром.

Асаблівае ўражанне на гэтай лакацыі на журналістаў зрабілі ўздым на пад'ёмніку і аўталесвіцы на вышыню да 55 метраў, што адпавядае прыкладна 18 паверхам звычайнага жылога дома. Пасля спуску на вяроўцы стаяць нагамі на больш-менш цвёрдай паверхні, хай і на вышыні, было не страшна. Напружваў толькі вецер, які трохі разгойдваў пад'ёмнік на вышыні.

ПАЖАРНАЙ СЛУЖБЕ БЕЛАРУСІ — 171 ГОД

Пасля паспяховага праходжання ўсіх інтэрактыўных зон праца журналістаў не скончылася. **Міністр па надзвычайных сітуацыях, генерал-маёр унутранай службы Вадзім СІНЯЎСКІ** пасля рабочай паездкі ў Гомельскую вобласць адразу прыехаў ва Універсітэт грамадзянскай абароны МНС, каб пагутарыць з прадстаўнікамі СМІ, адказаць на пытанні. Атрымалася шчырая, сяброўская размова.

«Сёлета 25 ліпеня пажарнай службе Беларусі спаўняецца 171 год. Гэта быў доўгі шлях ад першай пажарнай каманды ў Мінску да сучаснага Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Калі распаўся СССР, мы былі вымушаныя ісці ўласным шляхам спроб і памылак. Па-сапраўднаму ведамства пачало развівацца пасля таго, калі мы выбралі Прэзідэнта, калі ён пачаў звяртаць увагу на пытанні надзвычайных сітуацый і, у першую чаргу, пытанні ліквідацыі наступстваў катастрофы на ЧАЭС. Менавіта тады, у 1994 годзе, было створана Міністэрства па надзвычайных сітуацыях і абароне насельніцтва ад наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС», — сказаў Вадзім Сіняўскі.

19 студзеня 1999 года была створана сістэма органаў і падраздзяленняў Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Вось з гэтага дня фактычна можна казаць аб сучасным МНС. Кіраўнік ратавальнага ведамства адзначыў шэраг дасягненняў міністэрства за мінулыя гады. «За трыццацігадовы перыяд у краіне выратаваны дзясяткі тысяч чалавечых жыццяў. Калі 20 гадоў таму на пажарах штогод гінула больш за 1000 чалавек, то сёння нам удалося знізіць гэтую лічбу больш чым у два разы. А гібель дзяцей зніжана больш чым у шэсць разоў. Штодзень на лінію 101 і 112 нашага Міністэрства паступае каля 800 паведамленняў, з якіх палова — гэта баявыя выезды», — адзначыў Вадзім Сіняўскі.

ПРА НС — АПЕРАТЫЎНА

Ён дадаў, што ратавальнаму ведамству вельмі важна працаваць з прадстаўнікамі СМІ, таму што калі сістэма аператыўнага давядзення інфармацыі аб надзвычайнай сітуацыі і спрацавала, то гэта засталося па-за ўвагай насельніцтва. «Таму мы будзем рабіць высновы і ўдасканальваць гэтую працу. Але як захапіць розумы людзей, трэба, магчыма, павучыцца ў вас (журналістаў)», — прызнаўся Вадзім Сіняўскі.

Гаворачы аб дзяржаўнай сістэме папярэджання і ліквідацыі надзвычайных сітуацый, міністр адзначыў, што яна патрабуе ўдасканалення. «Кіраўнік дзяржавы раскрытыкаваў міністэрства як каардынатара работы дадзенай сістэмы, і гэта падстава для пераацэнкі і пастаноўкі дадатковых для сябе задач па яе ўдасканаленні», — адзначыў Вадзім Сіняўскі.

Сярод высноў з сітуацыі, акрамя ўвагі да ўспрымання інфармацыі насельніцтвам, стаіць пытанне ўдасканалення арганізацыі прыёму, аналізу, абагульнення і давядзення да ўсіх зацікаўленых аператыўнай інфармацыі аб рэальных наступствах стыхійнага бедства, развіцця ўстойлівай энергетычнай інфраструктуры, а таксама захавання нарматыўных патрабаванняў па аднаўленні сувязі для абанентаў у выпадку надзвычайнай сітуацыі аператарамі сотавай сувязі.

Семінар атрымаўся насычаным, яркім і багатым на эмоцыі. Задумка арганізатараў — даць магчымасць удзельнікам пражыць адзін дзень у рытме людзей, якія штодня ратуюць чалавечыя жыцці, удалася. І журналісты, і блогеры ў поўнай меры адчулі на сабе не толькі вагу ратавальнага абмундзіравання, але і груз адказнасці за забеспячэнне бяспекі, папоўнілі багаж карысных ведаў і атрымалі мноства ўражанняў.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ, фота аўтара.

Першае месца

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Якраз цяпер учарашнія студэнты, якія толькі што атрымалі прафесійную адукацыю, робяць свае першыя крокі ў выбранай прафесіі. Псіхолагі падлічылі: кабпрызвычаіцца да першага працоўнага месяца пры так званай першаснай адаптацыі (калі гаворка ідзе пра дасведчанага спецыяліста, гэта завецца «другасная адаптацыя», і яна, зразумела, праходзіць лягчэй і хутчэй), патрабуецца да чатырох месяцаў. І яшчэ адна цікавая лічба: большасць людзей, якія звольніліся з таго ці іншага прадпрыемства ці арганізацыі ў першыя два гады з пачатку работы, прымалі гэтае рашэнне ў першыя два тыдні на працоўным месцы. Калі адаптацыя праходзіць паспяхова і маладому супрацоўніку ўдаецца лёгка ўліцца ў калектыў, шанц, што ён затрымаецца ў кампаніі больш чым на два гады, узрастае прыкладна на 70 %, сцвярджаюць псіхолагі.

З пункту гледжання работніка

— Адаптацыя на першым рабочым месцы мае на ўвазе наступныя віды — сацыяльную, вытворчую (прафесійную), псіхалагічную, арганізацыйную, эканамічную і нават фізіялагічную, — кажа **практыкуючы псіхолаг, гештальт-тэрапеўт Кацярына АЛЁХІНА.**

Сацыяльная адаптацыя — гэта паспяховае ўключэнне ў сацыяльнае асяроддзе таго працоўнага калектыву, дзе вам прыйдзецца працаваць (вывучэнне норм і правіл паводзін, прынятых у калектыве, знаёмства з калегамі, даданне ў чат вашага аддзела або кампаніі, калі такі ёсць). Псіхалагічная адаптацыя блізкая да сацыяльнай: вы становіцеся «сваім», вас прымаюць калегі.

— Заўважу, што на рабоце мы праводзім без перабольшання палову, а часам і большую частку жыцця, а значыць адносіны ў працоўным калектыве не менш важныя, чым у сям'і, — адзначае суразмоўніца.

Вы вызначаеце сваё месца ў камандзе; разумееце, да каго ў калектыве па якім пытанні можна прыйсці, хто можа дапамагчы і падказаць, калі нешта незразумела.

Вытворчая (а таксама прафесійная) адаптацыя — гэта пра «крылатую фразу» вопытных работнікаў: «Забудзьцеся пра ўсё, чаму вас вучылі, і пачынайце вучыцца нанова». Фраза, вядома, катэгарычная, але ўсё ж шмат у чым яна дакладная. Таму на многіх складаных вытворчасцях распаўсюджаны інстытут настаўніцтва, калі маладога спецыяліста на практыцы знаёмяць з абсталяваннем і праграмным забеспячэннем, з якімі яму трэба будзе мець справу. Сюды ж адносіцца ацэнка маладым спецыялістам асабістых перспектыў прафесійнага і кар'ернага росту.

Эканамічная адаптацыя — гэта прывыканне да ўзроўню зарплаты, на які вы можаце разлічваць. Калі вы былі класічным студэнтам, жылі на стыпендыю ў інтэрнаце, гэты аспект можа парадаваць. Можа і засмуціць, калі вы разлічвалі на большае. У любым выпадку, атрымаўшы першы заробак, важна навучыцца суразмерваць свае патрэбы з магчымасцямі, як гэта робяць дарослыя людзі (бо вы больш не навучэнец, а спецыяліст, які ўжо амаль што атрымаўся).

Ну а арганізацыйная адаптацыя — гэта прыстасаванне да графіка работы, разлік часу, каб прыходзіць на яе без спазненняў; высвятленне, дзе сталовая і як прайсці ў пакой адпачынку; ці прынята ў гэтай кампаніі затрымлівацца на працоўным месцы пасля заканчэння рабочага дня або прапускаць абедзенны перапынак, калі «спраў безліч». І нарэшце, адаптацыя фізіялагічная мае на ўвазе прыстасаванне да распарадку дня, які дыктуе ваша першая работа (асабліва калі, напрыклад, яна прадугледжвае начныя змены). Калі вам заўтра ўставаць у шэсць гадзін раніцы, мабыць, не варта заседжвацца з сябрамі ці за камп'ютарам да глыбокай ночы, як гэта можа дазволіць сабе студэнт...

З пункту гледжання работадаўца

— Але, акрамя ўласных намаганняў, малады спецыяліст сутыкаецца, скажам так, са «стылем адаптацыі новых супрацоўнікаў», які прыняты ў той арганізацыі, куды ён прыйшоў працаваць, — распавядае псіхолаг.

Асноўных падыходаў кіраўніцтва да гэтага пытання псіхолагі налічваюць тры. І два з іх — няпростыя для пачаткоўца. Першы можна назваць «Назіральным», тут дэвіз кіраўніцтва — «Пакажы, на што здольны, а мы цэбе ацэнім». Ён можа быць характэрны для буйных кампаній, дзе працаваць прэстыжна і кадравых праблем няма. Часам у такіх арганізацыях перакананыя, што малады супрацоўнік павінен адразу ўсвядоміць, як яму пашанцавала, і старацца з усіх сіл. У гэтым выпадку ні настаўніцтва, ні дадатковага навучання не мяркуецца. І гэта, мабыць, самы няўдалы падыход, кажа псіхолаг: ён правакуе стрэсы, пачуццё сваёй нікчэмнасці і некампетэнтнасці, а значыць, хуткае выгаранне.

Другі падыход — «шокавы»: «Каб навучыць плаваць, кідай у ваду». Першыя месяцы становяцца для пачаткоўца экстрэмальнымі: яму даюць няпростыя заданні, ставяць нязручны графік, на які не згаджаюцца вопытныя і каштоўныя кадры, «затыкаюць ім усе дзіркі». Калі чалавек валодае мэтанакіраванасцю і матывацыяй, ён праявіць сябе і заслужыць павагу ў калектыве. Але людзі з іншым псіхалагічным складам могуць проста «зламацца», перастаць верыць у сябе. Калі ў сацсетках пішуць: «Не магу больш адпрацоўваць па размеркаванні!», цалкам магчыма, што ў арганізацыі, куды трапіў учарашні студэнт, прыняты такі стыль адаптацыі.

І нарэшце, падыход «сяброўскі» — самы паспяховы і для пачаткоўца, і для прадпрыемства, ён

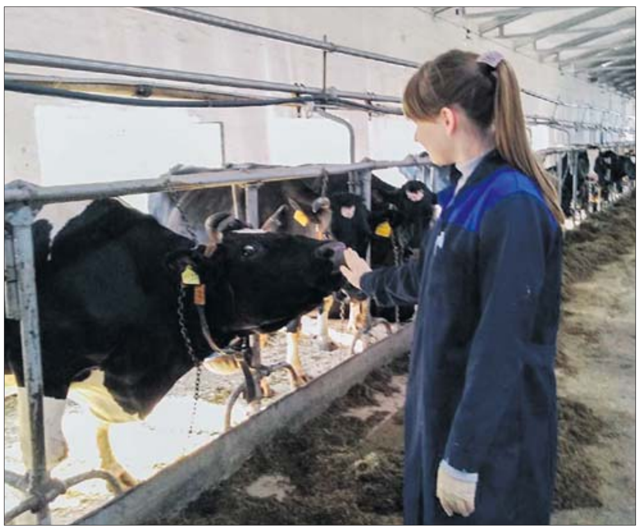

паказвае на эфектыўную і сучасную кадравую палітыку. Малады спецыяліст максімальна лёгка і без стрэсу ўваходзіць у свае прафесійныя абавязкі, часта да яго прымацоўваюць настаўніка, работнікі са стажам падказваюць і падтрымліваюць. Гэты варыянт — добрая заяўка на тое, што малады спецыяліст на доўгія гады застанецца працаваць тут пасля завяршэння адпрацоўкі па размеркаванні (хоць, вядома, на такое рашэнне ўплывае мноства фактараў).

Зрабі сам

Што можна параіць маладому спецыялісту?

— Памятаць, што як мінімум 60 % поспеху ў «першаснай адаптацыі» ўсё ж вынік вашых намаганняў, — падкрэслівае суразмоўніца.

► Перш за ўсё, азнаёмцеся са службовымі інструкцыямі, іншымі дакументамі, якія вызначаюць кола вашых прафесійных абавязкаў і ўнутраны распарадак арганізацыі. Падыдзіце да гэтага аспекту сур'ёзна, бо такім чынам вы знойдзеце для сябе адказы на мноства пытанняў.

► Звярніце ўвагу на «першае ўражанне». Калі ў кампаніі прыняты дрэс-код, прытрымлівайцеся яго. Калі не — імкніцеся выглядаць сціпла і ахайна, бо «сустракаюць па адзенні». І ні ў якім выпадку не спазняйцеся — так вы прадэманструеце, што работа для вас важная. Лепш у першыя дні прыйсці крыху загадзя і патраціць час на азнаямленне з вытворчымі задачамі — гэта будзе «плюс», які паставяць вам і начальства, і калектыў.

► Праявіце цікавасць да калег: важна ўключыцца ў працоўны калектыў. Можна нават купіць торцік, якім пачаставаць калег у абедзенны перапынак. Або спячы пірог.

► Не бойцеся пытацца, і галоўнае — не трэба баяцца магчымасці памыліцца. Памыляюцца ўсе, а вы толькі пачынаеце свой прафесійны шлях. Таму, калі няўпэўнены, звярніцеся да дасведчанага калегі за парадай, а калі ўсё ж памыліліся — прызнайце сваю памылку і больш яе не паўтарайце.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

Асабісты вопыт

Алена КЛІШЭВІЧ, член Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і навуцы Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь:

— Я была абсалютна гатовая да работы, калі прыйшла на сваё першае працоўнае месца, у сярэднюю школу № 1 майго роднага Нясвіжа. Валодала і дастатковымі ведамі, і добрай матывацыяй, і ўпэўненасцю ў правільнасці выбару прафесіі. Што адчувала? Мабыць, была шчаслівая, бо мяне ўзялі ў школу, якую я скончыла з медалём, дзе я абагаўляла сваіх настаўнікаў — педагагічны калектыў, які яшчэ нядаўна вучыў мяне і ў які я павінна была ўліцца. Мусіць, мне было прасцей, чым іншым маладым спецыялістам: я, па сутнасці, пасля вучобы ў БДУ ў Мінску проста вярнулася дадому, у сваю родную школу. Яна заўсёды была і застаецца сёння адной з наймацнейшых адукацыйных устаноў нашай краіны і па ўзроўні ведаў, якія даюцца вучням, і па педагагічным складзе. Ці хвалявалася я тады? Вядома. Ці баялася ў нечым памыліцца, неяк выпадкова падвесці сваіх настаўнікаў, калектыў? Так, хвалявалася, і так, баялася. Але я дакладна ведала, чаго хачу — выкладаць сваю любімую беларускую мову і літаратуру, рускую мову і літаратуру, прафесійна расці. Зразумела, прыйшлося сутыкнуцца і са складанасцямі. На маім першым уроку прысутнічала завуч, яна зрабіла мне некалькі заўваг. І я са сваім «сіндромам выдатніцы» ўспрыняла сітуацыю балюча, вельмі перажывала. Але разуменне прыходзіць з вопытам: цяпер я вельмі ўдзячная і завучу, і дасведчаным калегам — я ўлічыла ўсе недахопы, на якія яны ўказалі, і гэта дапамагло зрабіць мае ўрокі лепш, а навучальны працэс — больш эфектыўным. Вельмі дапамагла мне і мая мама, яна была загадчыцай дзіцячага садка. Яе парада была такой: «Ніколі не павышай голас на дзяцей, не смей абражаць іх. Кожнае дзіця ўжо з трох гадоў — асоба. Знаходзь іншыя рычагі ўздзеяння: праз любоў, павагу, дысцыпліну. І, галоўнае, не забывайся: кожнае дзіця ў тваім класе — тваё ўласнае».

Памятаю, мне ў першы ж год далі класнае кіраўніцтва. І згуртаваць усіх нас — і дзяцей, і іх бацькоў — мне ўдалося, калі мы афармлялі наш клас. Мы ўпрыгожылі яго стэндамі пра класнае жыццё, пра беларускіх пісьменнікаў, пра родны Нясвіж. Ідэя выклікала энтузіязм у вучняў, ім дапамагалі мамы і таты, атрымалася вельмі прыгожа. Што б я параіла маладым спецыялістам для паспяховай адаптацыі на першым працоўным месцы — дык гэта паважаць свае прафесійныя абавязкі і задачы як справу свайго жыцця. І ставіцца да людзей, з якімі вы працуеце — калег і кіраўніцтва, — з павагай і ўвагай. Калі вы не паважаеце калег, наўрад ці вы «прыжывяцеся» ў калектыве. А калі без павагі ставіцеся да сваёй работы, вам няма чаго рабіць у прафесіі. Памятайце: гэта ваш выбар, вы яго свядома зрабілі, уклалі ў навучанне прафесіі асабістыя намаганні і свой час, дык станьце прафесіяналам выбранай справы. Гэта закладзе аснову вашага жыццёвага поспеху.

Дзейныя асобы

У ДЫЯЛОГУ З ЖЫЦЦЁМ ВАЖНА НЕ ПЫТАННЕ, А НАШ АДКАЗ

Культурная, навуковая і тэатральная грамадскасць Беларусі адзначае 80-годдзе доктара філалагічных навук, прафесара, член-карэспандэнта НАН Беларусі Сцяпана Сцяпанавіча Лаўшука, аднаго з самых таленавітых даследчыкаў айчыннай гуманітарыстыкі, якому ўдалося... Каб пералічыць усё, не хопіць ніякіх газетных старонак, а таму вельмі коратка.

Творчасць народных майстроў заўжды цікавіць даследчыка Сцяпана ЛАЎШУКА.

Нарадзіўся Сцяпан Сцяпанавіч у маляўнічым усходнепалескім гарадку Васілевічы ў сям'і чыгуначнага майстра, што важна — у дзень і год поўнага вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Гэта, хай падсвядома, магло паўплываць на выбар імя, якое далі немаўляці: Сцяпан у перакладзе з грэчаскай мовы азначае «вянец», «вянчаны», сімвалізуе перамогу, трыумф.

Пад такім вось знакам у вялікай сям'і (разам з бацькамі 11 чалавек) і праходзіла станаўленне творчай асобы будучага прафесара. З адзнакай скончыўшы сярэднюю школу, юнак паступіў на філалагічны факультэт БДУ, падчас вучобы ўдзельнічаў у рабоце навуковых гурткоў і асваенні цалінных земляў, займаўся спортам. Потым, атрымаўшы дыплом, настаўнічаў на Лунінеччыне, працаваў у райкаме камсамола. Аднак імкненне да творчай самарэалізацыі брала і ўрэшце... узяло такі верх: Сцяпан Сцяпанавіч паступіў у аспірантуру пры Інстытуце літаратуры імя Янкі Купалы Акадэміі навук БССР, абараніў кандыдацкую і доктарскую дысертацыі, прысвечаныя беларускай драматургіі.

...Амаль кожную творчую асобу ў любой галіне вызначае дамінуючая «одна, но пламенная страсть». Напэўна, не памылюся, калі зазначу, што для С. С. Лаўшука такім вось пачуццём-захапленнем стала любоў да тэатра, якая пачалася з маленства, з праслухоўвання казак, перадач па радыё.

Нам, філолагам, добра вядома, што праца па даследаванню драматургічных жанраў толькі на першы погляд здаецца простай, аднак у сапраўднасці авалодаць ёю знаскоку амаль немагчыма: сур'ёзных спецыялістаў-даследчыкаў у гэтай галіне вобмаль, можна сказаць... І найпершы сярод іх — менавіта Сцяпан Сцяпанавіч Лаўшук. (Паказальна, што прафесар арганічна-артыстычны і ў штодзённым побыце: ён да сёння ў нашу досыць руцінную навуковую працу прыўносіць пэўныя элементы нестандартнасці ці нават святочнасці.)

...Па сваіх чалавечых якасцях Сцяпан Сцяпанавіч прыроджаны лідар. Менавіта яны, вось такія, вучаць нас шукаць і знаходзіць сваю місію, ставіць перад сабой высокія жыццёвыя мэты і настойліва іх дабівацца. «У дыялогу з жыццём важна не наша пытанне, а наш адказ», — слушна заўважыла руская паэтка Марына Цвятаева. Прафесар Лаўшук, сканцэнтраваўшыся на даследаванні праблемных пытанняў развіцця драматургічных жанраў, змог увесці ў кола свайго дыскурсу амаль увесь «залаты» фонд нашай нацыянальнай драматургіі. Ён, таленавіты даследчык і грунтоўны аналітык, зрабіў вялікі ўнёсак у станаўленне і развіццё айчынных літаратуразнаўчай, тэксталагічнай навук.

Сцяпанам Сцяпанавічам асабіста падрыхтаваны да выдання зборы твораў Уладзіслава Галубка, Кандрата Крапівы, Андрэя Макаёнка; Сцяпан Сцяпанавіч кіраваў навуковым калектывам па падрыхтоўцы збору твораў — у 10-ці тамах — свайго калегі і земляка, народнага пісьменніка Беларусі Івана Навуменкі.

Прафесар Лаўшук з'яўляецца сябрам Беларускага саюза літаратурна-мастацкіх крытыкаў, старшынёй беларускага аддзялення Міжнароднай славянскай акадэміі навук, адукацыі, мастацтва і культуры. Дваццаць гадоў таму абраны членам-карэспандэнтам НАН Беларусі, Сцяпан Сцяпанавіч па сённяшні дзень займае пасаду галоўнага навуковага супрацоўніка Цэнтра даследавання беларускай культуры, мовы і літаратуры і паранейшаму трымаецца прынцыпу: ні дня без радка. У выніку ён аўтар каля трохсот навуковых артыкулаў, добрага дзясятка манаграфічных прац, сярод якіх больш чым важкі ўклад у напісанне чатырохтомнай «Гісторыі беларускай літаратуры XX стагоддзя». (Тут не лішнім будзе заўважыць, што даследчыкі іншых краін былога СССР не змаглі пакуль напісаць такога фундаментальнага літаратуразнаўчага выдання).

Вялікая праца зроблена прафесарам Лаўшуком і па ўвекавечанні памяці слаўных людзей беларускай навукі і культуры. Пад кіраўніцтвам Сцяпана Сцяпанавіча выдадзены зборнікі ўспамінаў пра акадэмікаў І. Навуменку, В. Івашына, прафесараў Ю. Пшыркоў, П. Лысенку. З самага заснавання нашага нацыянальнага свята Дня беларускага пісьменства, у рамках якога пачала працаваць Міжнародная навукова-асветніцкая экспедыцыя «Дарога да святыняў», С. С. Лаўшук з'яўляецца яе нязменным навуковым кіраўніком.

...Цікаўны, дасведчаны і прынцыповы даследчык клапоціцца аб працягу сваёй навуковай справы, вялікую ўвагу ўдзяляе падрыхтоўцы маладых кадраў, многіх, што называецца, ставіць на крыло для творчага палёту.

За шматгадовую навуковую і грамадскую дзейнасць Сцяпан Сцяпанавіч узнагароджаны ордэнам Францішка Скарыны, знакам «Выдатнік друку Беларусі», з'яўляецца лаўрэатам Рэспубліканскай прэміі прафсаюзаў за найлепшы твор у галіне культуры і літаратуры, адзначаны многімі памятнымі медалямі.

...Свой 80-ы дзень нараджэння юбіляр сустракае ў звычайных навуковых і жыццёвых клопатах. Мы, сябры і калегі, вучні і аднадумцы шчыра зычым яму моцнага здароўя і аптымізму — дасягнення новых вяршынь!

Ігар Шаладонаў,
г. Мінск.

Рэдакцыя газеты «Звязда», падпісчыкам якой ці не ўсё жыццё з'яўляецца шаноўны Сцяпан Сцяпанавіч, далучаецца да гэтых віншаванняў і пажаданняў, а наш калега Яўген Пясецкі — спадарожнік прафесара на «дарогах да святыняў» — дадае здымак.

Была вайна

БРАТ ЗА БРАТА,
АЛЬБО ХАДЗІЛІ ХЛОПЧЫКІ Ў РАЗВЕДКУ

...Калі ў інтэрнэце запытаць інфармацыю пра самага юнага партызана Вялікай Айчыннай вайны, то можна даведацца, што гэта — Паўлік Канапацкі, адзін з 15 тысяч народных мсціўцаў.

Паўлік нарадзіўся ў 1932 годзе ў мястэчку Лахва Лунінецкага раёна, трохі пазней яго сям'я перасялілася на Любанскія хутары. Там яе і заспела вайна.

У лясах непадалёку дыслацыраваліся атрады партызан. Сярод іх быў досыць блізкі сваяк, праз якога Канапацкія перадавалі мсціўцам прадукты харчавання, звесткі пра ворагаў.

Аб тым, як і варта было чакаць, даведаліся паліцаі, і сям'я мусіла падацца ў лес. У партызанскім атрадзе імя Сталіна старэйшы сын Іван у свае 17 былі залічаны ў баявы састаў. Вясной 43-га ён атрымаў заданне прабрацца ў вёску Сінкевічы, знайсці сувязных, каб з іх дапамогай раздабыць харчаванне для партызан, але нарваўся на засаду, быў паранены і памёр ад страты крыві.

Яго малодшы брат Паўлік пакляўся адпомсціць за старэйшага і сястру, якая памерла ад тыфу, і сам папрасіўся ў разведчыкі. Яму было ўсяго 12. Невысочанькі, хударлявы, ён, апрануўшыся пастушком, хадзіў да чыгункі, сачыў за рухам цягнікоў, за тым, дзе месцяцца немцы і паліцаі. Ніхто з іх і падумаць не мог, што гэта разведчык...

У яго між тым былі і досыць рызыкоўныя вылазкі. Напрыклад, у вёсцы ў адзін з халодных вечароў Паўлік убачыў крытую машыну са скрынямі — падумаў, што там можа быць зброя. Каб праверыць, стаў сачыць за вартавым, які то падыходзіў да машыны, то ішоў у глыб двара пад застрэшак (дзьмуў пранізлівы вецер, імжэў дождж).

Паўлік вычакаў зручны момант, сігануў у кузаў. Там у скрынях і сапраўды былі патроны і гранаты. Штo-нішто «пастушок», ледзь не трапіўшы на вочы вартавому, прыхапіў з сабой...

У атрадзе вельмі любілі гэтага смелага хлопчыка, давяралі яму, яго, як разведчыка, асабіста хваліў Герой Савецкага Саюза Васіль Захаравіч Корж. А калі ў атрад прылятаў з Масквы ваенны карэспандэнт Уладзімір Лупейка, то не абышоў увагай і юнага Паўліка. Фатаграфія хлопчыка ў партызанскай форме з карабінам ёсць ва ўсіх значных музеях краіны.

...У дарослым жыцці лёс кідаў Паўла Іванавіча Канапацкага і ў паўночны Мурманск, і на казахстанскую цаліну. Аднак найболей ён жыў у роднай Лахве, на беразе любімай ракі Смердзь. Цяпер яго дом пустуе, дзеці разляцеліся па свеце, але ж памяць — жыве.

Сцяпан Нефідовіч,
аг. Любань, Лунінецкі раён.

Чалавек — чалавеку

Трэба нечым захапляцца...

...У юнацтве я любіў пасвіць коней, хадзіць у грыбы, працаваць на зямлі, захапляўся паштовымі маркамі, збіраў значкі. Але ж галоўным захапленнем і былі, і засталіся ў мае 90 — кнігі, у тым ліку з аўтографамі аўтараў: Аляксея Пысіна, Янкі Брыля, Івана Шамякіна, Ніла Гілевіча, Віктара Карамазава, Рымы Казаковай...

Да глыбіні душы люблю родную мову і сваю зямлю. А таму дзе аб'ехаў, дзе пехам абышоў усю Магілёўшчыну, пабываў у Ленінградзе, Маскве, на экскурсіях і ў санаторыях Прыбалтыкі, Грузіі, Азербайджана...

Не раз наведваў Эрмітаж і Траццякоўскую галерэю, тэатры Масквы і Мінска. У Адэсе слухаў песні Уцёсава, у Магілёве — Кабзона, Сенчынай, П'ехі, Ядвігі Паплаўскай і Аляксандра Ціхановіча...

Быў на радзіме Льва Талстова ў Яснай Паляне, пакланіўся праху Тургенева, Цютчава, Пушкіна, Ясеніна, Элізы Ажэшкі і Якуба Коласа. Магілу паэта Аляксея Пысіна бачу з балкона сваёй кватэры.

Люблю даглядаць кветкі. Яны ў мяне ў кухні, у пакоі, а летам — яшчэ і на балконе... Гадоў колькі таму «ўзяў шэфства» над падаконнікам у пад'ездзе. Штогод збіраю лекавыя травы, раблю настойкі і адвары амаранту шыпшыны, меліса, мяты...

Пералічыў, вядома ж, хіба дзясятую частку. І ўсё для таго, каб сказаць: калі нечым захапляешся і займаешся, жыццё становіцца больш цікавым і змястоўным, а значыць, лепшым і даўжэйшым. Яно, здаецца, таго варта.

Віктар Арцем'еў,
г. Магілёў.

Усмешачку

СКУПАЯ «ВАРАЖБІТКА»...

Кажуць, адзін мужчына зразумець не мог, куды яго жонка грошы дзявае. Абураўся, скандаліў, аж да таго, што сышоў з дому — стаў гаспадарыць сам. А ўжо як...

Грошы, што адклаў на першы месяц, скончыліся праз тыдзень, што адклаў на другі (ён ужо эканоміў!) — праз два, цягам трэцяга — чалавек проста зразумець не мог, адкуль яны браліся ў жонкі.

Мы з мужам за грошы, дзякуй богу, ніколі не сварыліся, нават тады, калі іх не хапала. «Гэта з-за таго, што зязюлю не так сустрэлі», — пажартаваў неяк муж і налета ў чаканні птушкі ўжо загадзя збіраў дробныя манеты, раскладваў іх па ўсіх магчымых кішэнях...

Думаеце, хоць раз абхітрыў? Не!

Сёлета раніцай на лецішчы ўстаў, у трусах рушыў з хаты (я следам — раптам не здаровіцца?)... І зязюля тут як тут — са сваім «ку-ку». «Ну вось, — пакрыўдзіўся муж, — а мы зноў без грошай»...

Я, здаецца, яго «суцешыла»: «Зязюлька-зязюлька, колькі нам жыць?» — спытала ў птушкі. «Ку...» — праспявала «варажбітка» і... сціхла.

Трэба разумець, паўгода неяк працягнем?

А. Смагіна,
г. Мінск.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

24 ліпеня 2024 г. № 27 (760)

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ПОВЯЗЬ ПАКАЛЕННЯЎ

«МАЛАДЫЯ, ІНІЦЫЯТЫЎНЫЯ, ВАЛОДАЮЦЬ ЛІДАРСКІМІ ЯКАСЦЯМІ»

У Мінскай вобласці выбралі новы склад Маладзёжнага парламента і падвялі вынікі работы папярэдняга

Фота Данііла ХМЯЛЬНІЦКАГА.

НА VI сесіі Мінскага абласнога Савета дэпутатаў выбралі новы склад Маладзёжнага парламента, у які ўвайшлі 46 чалавек. Гэта прадстаўнікі ўсіх раёнаў цэнтральнага рэгіёна. Захавана і пераемнасць — 30 працэнтаў кандыдатаў працавалі ў папярэднім скліканні. Таксама 23 чалавекі дэлегаваны ў Маладзёжны парламент пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь. Карэспандэнт «Звязды» даведаўся пра парадак дня сесіі, пазнаёміўся з маладымі дэпутатамі.

Прыклад для моладзі

Член Савета Рэспублікі, старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Наталля ЯКУБІЦКАЯ падзякавала хлопцам і дзяўчатам, якія працавалі ў першым складзе Маладзёжнага парламента. «Вопыт работы, вопыт стварэння Маладзёжнага парламента сапраўды каштоўны не толькі для Мінскай вобласці, але і для ўсёй краіны. Я бачыла, як вы пачыналі камунікаваць паміж сабой, як пакрысе далучаецеся да ўдзелу ў грамадска-палітычным і сацыяльна-эканамічным жыцці Мінскай вобласці. Некаторыя з вас уваходзілі ў склад Маладзёжнага савета пры Нацыянальным сходзе. І вопыт, які вы атрымалі, працуючы разам з парламентарыямі, дэпутатамі розных узроўняў, стаў для вас неацэнным. Мы запрашалі вас на сесіі, вы ўдзельнічалі ў асабістых прыёмах, вас ні ў чым не абмяжоўвалі. Тым самым мы паказвалі, што вашы рашэнні і меркаванні — вельмі важныя для нас. І ні разу я не ўсумнілася ў вас», — адзначыла яна.

«Сёння тут знаходзяцца тыя, хто займае актыўную жыццёвую пазіцыю. Ініцыятыўныя, з лідарскімі якасцямі. І я ўпэўнена, што вы зможаце вакол сябе аб'яднаць аднадумцаў. У гэтым годзе адбыліся найважнейшыя палітычныя падзеі, і вы заўсёды былі побач, заўсёды былі прыкладам для моладзі. Колькі было арганізавана з вашым удзелам і пад вашай эгідай дыялогавых пляцовак, круглых сталоў? Колькі мы з вамі абмяркоўвалі заканадаўчых ініцыятыў, законапраектаў? Вы ж ва ўсім гэтым бралі ўдзел», — сказала Наталля Якубіцкая. Звяртаючыся да новага складу Маладзёжнага парламента, яна нагадала, што наперадзе важная палітычная падзея — прэзідэнцкія выбары. «Вы ж бачыце, у які складаны час мы жывём, але ён выбраў вас, і я на вас ускладаю самыя сур'ёзныя надзеі», — заключыла Наталля Якубіцкая.

Як заўважыла старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў, у Маладзёжны парламент прыходзяць людзі з розных прафесій. Але большую частку па-ранейшаму складаюць настаўнікі і медыкі.

«Вы сапраўды заявілі пра сябе ярка, крэатыўна і таленавіта. Па-іншаму гэта назваць нельга, — адзначыла **начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Мінскага аблвыканкама Вольга ТОПДЭМІР.** — Нягледзячы на тое, што ў нас цяпер сур'ёзны працоўны сход, ён у той жа час і ўрачысты, бо там, дзе моладзь, дзе працуюць такія прыгожыя і мэтанакіраваныя людзі, па-іншаму і быць не можа. Я жадаю, каб запал, усе пачынанні, якія ў вас ёсць і якімі вы дзяліліся ўвесь гэты час з нашымі рэгіёнамі, не знікалі. Заставайцеся такімі ж пазітыўнымі, працягвайце дзяліцца сваім вопытам з іншымі. Мы заўсёды бачым і цэнім вас, хочам, каб вы заўсёды былі побач».

Ад рэферэндуму да Усебеларускага народнага сходу

Падрабязна аб выніках працы распавёў **старшыня Маладзёжнага парламента пры Мінскім абласным Савеце дэпутатаў 3-га склікання Аляксей ТАЎСТЫКА:**

«Пачатак нашага склікання прыходзіў на рэспубліканскі канстытуцыйны рэферэндум, а гэта — самая сапраўдная палітычная рэформа, якая ўплывае на наш лад. У нас не было часу на разварушванне, бо важныя палітычныя падзеі пайшлі адна за адной: рэферэндум, X Форум рэгіёнаў, Адзіны дзень галасавання...»

(Заканчэнне на 8-й стар.)

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Лета — не час адпачываць

Сенатары працуюць у рэгіёнах

• Намеснік Старшыні Савета Рэспублікі Сяргей Хаменка ў рамках работы рэспубліканскіх інфармацыйна-прапагандысцкіх груп правёў адзіны дзень інфармавання для работнікаў Дзяржынскага філіяла

Мінскага абласнога спажывецкага таварыства. Тэма размовы — «Моцны лідар — гарант стабільнасці і бяспекі дзяржавы: да 30-годдзя інстытута прэзідэнцтва ў Рэспубліцы Беларусь». Галоўным дасягненнем палітыкі дзейнага Прэзідэнта Сяргей Хаменка назваў забеспячэнне і падтрыманне міру на беларускай зямлі. Увага ўдзельнікаў сустрэчы таксама была звернута на важную гістарычную дату — 80-годдзе вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і звязаныя з ёй урачыстыя і памятныя мерапрыемствы, якія праходзяць па ўсёй краіне. «Наша дзяржава імкнецца рабіць усё дзеля людзей і для людзей. А ад вас, звычайных грамадзян, залежыць толькі выбар правільнага шляху, якога мы будзем прытрымлівацца, каб супрацьстаяць знешнім пагрозам і захаваць стабільнае плаўнае развіццё», — адзначыў сенатар. На заканчэнне сустрэчы Сяргей Хаменка адказаў на пытанні, што паступілі ад работнікаў прадпрыемства.

• Старшыня Пастаяннай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Міхаіл Русы правёў асабісты прыём грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, іх прадстаўнікоў і прадстаўнікоў юрыдычных асоб у Мазырскім раённым выканаўчым камітэце. Да парламентарыя звярнуліся па пытаннях, якія датычацца ўстанаўлення граніц зямельных участкаў, вырашэння зямельнай спрэчкі, нязгоды з рашэннем суда, работы ўстаноў аховы здароўя і інш.

• Старшыня Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Сяргей Сівец у рамках адзінага дня інфармавання правёў сустрэчу з працоўным калектывам ААТ «Планар». Сенатар расказаў пра гісторыю станаўлення інстытута прэзідэнцтва, галоўныя дасягненні маладой прэзідэнцкай рэспублікі і асабісты ўклад Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнкі ў пабудову суверэннай і незалежнай дзяржавы.

• Старшыня Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Леанід Заяц наведаў Воранаўскі раён Гродзенскай вобласці. Парламентарый правёў асабісты прыём грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, іх прадстаўнікоў і прадстаўнікоў юрыдычных асоб у Воранаўскім райвыканкаме. Таксама Леанід Заяц наведаў гаспадаркі Воранаўскага раёна, азнаёміўся з ходам уборкі ўраджаю збожжавых і фарміраваннем кармавой базы жывёлагадоўлі.

• Член Пастаяннай камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы, старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў Аляксандр Гарошкін прыняў удзел у пасяджэнні Камісіі Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі па працы, сацыяльнай палітыцы і ахове здароўя, якое прайшло ў Магілёве. Асноўная ўвага ўдзелена міжрэгіянальнаму супрацоўніцтву паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй, а таксама шэрагу ключавых культурных і сацыяльных ініцыятыў Саюзнай дзяржавы. Абмяркоўваліся перспектывы і дасягненні ў арганізацыі міжрэгіянальнага супрацоўніцтва на прыкладзе Магілёўскай вобласці.

Валерыя СЦЯЦКО.

«МАЛАДЫЯ, ІНІЦЫЯТЫЎНЫЯ, ВАЛОДАЮЦЬ ЛІДАРСКІМІ ЯКАСЦЯМІ»

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Паводле яго слоў, члены Маладзёжнага парламента актыўна ўдзельнічалі ў абмеркаванні змяненняў у Канстытуцыю. «Мы таксама выбудоўвалі каналы камунікацыі не толькі паміж сабой, але і з працуючай і навучэнскай моладдзю, далі больш за 30 каментарыяў сродкам масавай інфармацыі, арганізавалі і ўдзельнічалі ў больш як 20 пляцоўках па абмеркаванні праекта змяненняў у Канстытуцыю. Акрамя таго, мы рэалізавалі праект «Зрабі свой выбар» для папулярызацыі рэферэндуму сярод моладзі», — дадаў Аляксей Таўстыка.

Перад адзіным днём галасавання дэпутаты Маладзёжнага парламента працавалі над павышэннем прававой культуры моладзі пры дапамозе праекта «Галасуем разам». «Мы абышлі кожную сярэднюю спецыяльную навучальную ўстанову, дзе правялі шэраг дыялогавых пляцовак, гаварылі пра важнасць выбараў для маладых людзей», — расказаў старшыня Маладзёжнага парламента.

«Мы арганізоўвалі круглыя сталы і дыскусійныя пляцоўкі. Гэта вельмі эфектыўная форма работы. Акрамя гэтага, мы дапамагалі ў рэалізацыі маладзёжных ініцыятыў на мясцовым узроўні, займаліся арганізацыяй культурных, спартыўных і патрыятычных мерапрыемстваў», — падкрэсліў Аляксей Таўстыка.

Ён адзначыў, што за час работы дэпутаты Маладзёжнага парламента наведалі больш за 120 прыёмаў грамадзян, больш за 100 прамых тэлефонных ліній, больш за 80 пасяджэнняў раённых Саветаў дэпутатаў. Члены Маладзёжнага савета пастаянна прысутнічалі на пасяджэннях абласнога ўзроўню. Таксама імі было ініцыіравана і арганізавана больш за 340 мерапрыемстваў. Больш за 640 мерапрыемстваў яны наведалі па запрашэнні.

«Не было такога моманту ў працэсе нашай работы, каб члены Маладзёжнага савета мяне падвялі. Магчыма, у мяне не заўсёды атрымлівалася быць побач, але вы не ўяўляеце, як годна яны прадстаўлялі Маладзёжны парламент пры Мінскім абласным Савеце дэпутатаў на рэспубліканскім узроўні! Сапраўды выдатная работа! Мы заўсёды разам, а ўсе галіны ўлады — адзіныя. Толькі разам мы можам прыйсці да самага лепшага выніку», — адзначыла Наталля Якубіцкая.

Маладзёжны парламенцкі рух — магчымасць заявіць пра сябе, праявіць грамадзянскую пазіцыю

«Праекты, якія былі рэалізаваны Маладзёжным парламентам пры Мінскім абласным Савеце дэпутатаў, адпавядалі патрэбам часу, — распавёў **старшыня камісіі па адукацыі і навуцы Маладзёжнага парламента пры Мінскім абласным Савеце дэпутатаў 3-га склікання Уладзіслаў ЖАЎНЯРОВІЧ.** — Калі мы ўключаліся ў парадак дня, звязаны з рэферэндумам па ўнясенні дапаўненняў і змяненняў у Канстытуцыю — і былі прыдуманы і рэалізаваны тэматычны праект «Галасуем разам». Вядома, мы не маглі прайсці міма найважнейшай гістарычнай падзеі ў нашай краіне — адзінага дня галасавання. Многія члены Маладзёжнага парламента працавалі ва ўчастковых, акруговых камісіях. Натуральна, мы ўключаліся ў парадак фарміравання палітычнай культуры і граматнасці моладзі, закранаілі розныя сферы жыццядзейнасці».

Ён звярнуў увагу, што маладзёжны парламенцкі рух — гэта ўнікальная магчымасць заявіць пра сябе, праявіць грамадзянскую пазіцыю, прыносіць карысць не словамі, а справай свайму рэгіёну, Беларусі. Паводле яго слоў, найважнейшы напрамак — гэта арганізацыя занятасці моладзі ў час па-за працай і вучобай. «Намі былі рэалізаваны розныя праекты ў спартыўнай і культурнай, адукацыйнай дзейнасці, у тым ліку трэнінгі, круглыя сталы, дыялогавыя пляцоўкі ў Мінскім раёне», — расказаў Уладзіслаў Жаўняровіч.

«За тры гады сістэма маладзёжнага парламентарызму станоўча зарэкамендавала сябе, даказала, што яна патрэбна. Спецыфіка ж работы Маладзёжнага савета ў тым, што на нашых пасяджэннях прысутнічаюць прадстаўнікі як заканадаўчай, так і выканаўчай улады. Гэта сведчыць пра давер да маладога пакалення», — сказаў Аляксей Таўстыка.

Ён расказаў, што ў Маладзёжны савет пры Нацыянальным сходзе вылучаецца адзін чалавек ад адной адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі. Калі разглядаць канкрэтна Мінскую вобласць, атрымаецца па адным чалавеку ад кожнага раёна і горада Жодзіна. Агульная колькасць — 23 чалавекі.

«Не заўсёды члены Маладзёжнага савета пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь уваходзяць у склад Маладзёжнага парламента пры Мінскім абласным Савеце дэпутатаў», — заўважыў Аляксей Таўстыка. І гэта, на яго думку, правільна. «Не варта абмяжоўвацца адным-двума чалавекамі і надзяляць іх рознымі паўнамоцтвамі. Варта грамотна размяркоўваць гэтыя паўнамоцтвы, каб было прадстаўніцтва як у раёне і вобласці, так і ў Нацыянальным сходзе. Другая прычына, чаму варта падзяляць — гэта велізарная праца. Яна цікавая і цяжкая, адымае даволі шмат часу. Таму сумяшчаць дзве, а то і тры грамадскія пасады, — вельмі цяжка і неэфектыўна. Маладое пакаленне, якое будзе прымаць рашэнне аб тым, куды дэлегавацца далей, павінна ўлічваць той факт: а ці змогуць яны пацягнуць тое, што ўзялі. На мой погляд, больш граматна праявіць сябе на вобласці, зрабіць нешта карыснае для жыхароў свайго раёна, а потым пераходзіць на рэспубліканскі ўзровень, чым ухапіць адразу ўсё і нічога не дасягнуць».

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ, фота аўтара.

ПРЫКЛАД ДЛЯ ПЕРАЙМАННЯ

КАБ ПАМЯТАЛІ

Жыхары вёскі Раманавічы Гомельскага раёна сваімі сіламі абнавілі памятны знак землякам, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, а таксама добраўпарадкавалі прылеглую тэрыторыю знакавага месца памяці.

Вяскоўцаў натхніў на гэту ініцыятыву прыклад жыхароў населеных пунктаў іх Улукаўскага сельсавета. Актывісты Улукая, Перамогі, Іпуці, Бярозак не так даўно правялі маштабную работу па адкрыцці ў аграгарадку Улукае памятнага знака землякам, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Ініцыятыўная група жыхароў сельсавета пры падтрымцы Улукаўскага сельвыканкама і аддзела культуры райвыканкама падрыхтавала праект грамадзянскіх ініцыятыў. Ён увайшоў у лік пераможцаў конкурсу грамадзянскіх ініцыятыў Гомельскай абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў. З абласнога бюджэту на рэалізацыю ініцыятывы было выдзелена 10 тысяч рублёў. Дзесяць працэнтаў ад сумы, неабходнай на ўвасабленне ідэі ў жыццё, сабралі самі вяскоўцы.

Падключыліся да збору таксама прадпрыемствы, арганізацыі раёна, індывідуальныя прадпрымальнікі.

Ацаніўшы справу, за якую ўзяліся вяскоўцы Улукаўскага сельсавета, жыхары вёскі Раманавічы вырашылі добраўпарадкаваць існуючы ў іх населеным пункце памятны знак і прылеглую тэрыторыю сваімі сіламі. За справу ўзялася ініцыятыўная група вяскоўцаў: Таццяна Кавалёва, Ніна Помазава, Ала Саламыкіна, Святлана Сецкая і Святлана Бельская. Жанчыны займаліся арганізацыйнымі пытаннямі і аднаўленчымі работамі. Падтрымала вяскоўцаў у добрай справе і дэпутат Гомельскага раённага Савета дэпутатаў, загадчык Раманавіцкага фельчарска-акушэрскага пункта Марыя Чуйкова.

Як распавяла дэпутат, жыхары Раманавічаў правялі суботнік, прыбралі хмызняковую расліннасць, якая закрывала пліты з імёнамі загінулых. Вяскоўцы добраўпарадкавалі клумбы, дзе высадзілі кусты руж. У аднаўленні меў патрэбу і сам памятны знак. Яго ўмацавалі цэментам і пафарбавалі. Аднавілі фарбамі і надпісы на мемарыяльных плітах. Гэтую частку работы ўзяла на сябе жыхарка Раманавічаў Яўгенія Туркова. Аднавілі вяскоўцы падчас добраўпарадкавання і памятную дошку ў гонар ураджэнца пасёлка Ільіч — Героя Савецкага Саюза Міхаіла Семянцова, які загінуў у 1945 годзе.

Дэпутат райсавета, загадчык Раманавіцкага фельчарска-акушэрскага пункта Марыя Чуйкова заўважыла, што жыхары Раманавічаў вельмі ўдзячныя за дапамогу ў ажыццяўленні патрыятычнай справы жыхарам мікрараёна «Раманавічы» Гомеля, а таксама прыхаджанам храма свяціцеля Мікалая Цудатворца ў Раманавічах. Так, шмат неабыякавых людзей дапамагалі і фінансава, і фізічна ва ўвасабленні ў жыццё ініцыятывы: працавалі на суботніку, дапамагалі падчас аднаўленчых работ і добраўпарадкавання тэрыторыі вакол памятнага знака.

— Асаблівую падзяку выказваем савету ветэранаў Камуністычнай партыі Беларусі Чыгуначнага раёна Гомеля, а таксама асабіста нашаму земляку Віталю Мельнікаву, які ўваходзіць у склад гэтай арганізацыі. Яны закупілі новую плітку і выклалі пляцоўку і дарожку да помніка, замянілі старую агароджу на новую жалезабетонную. Так памятны знак і прылеглая тэрыторыя, сапраўды, значна змяніліся, — ад сябе асабіста і вяскоўцаў падзякавала за падтрымку дэпутат.

У Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь і 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў каля абноўленага помніка у Раманавічах прайшоў урачысты мітынг. Яго ўдзельнікі адзначалі, што значэнне ўвасобленай ў жыццё ініцыятывы вяскоўцаў цяжка пераацаніць. Пліты памятнага знака захоўваюць прозвішчы карэнных жыхароў Раманавічаў, герояў-франтавікоў, памяць пра іх вельмі важна захаваць будучым пакаленням.

— Работа па падтрымцы ў належным стане помнікаў і брацкіх пахаванняў на тэрыторыі сельсавета праводзіцца на сталай аснове. Праведзены капітальны рамонт брацкага пахавання ў аграгарадку Улукаўе, праведзены бягучыя рамонты ўсіх памятных знакаў і брацкіх пахаванняў у іншых населеных пунктах. Але вельмі прыемна, калі ініцыятыва добраўпарадкавання знакавага памятнага месца ідзе ад саміх жыхароў сельсавета. У Раманавічах людзі зрабілі добрую справу талакой, вынік вельмі радуе, — падкрэсліла старшыня Улукаўскага сельскага Савета дэпутатаў Гомельскага раёна Жанна Бізня.

Наталля КАПРЫЛЕНКА, фота Улукаўскага сельвыканкама Гомельскага раёна.

У СВАЁЙ АКРУЗЕ

ДЗЕНЬ ДЭПУТАТА Ў ХОДАСАХ

Карэспандэнт «Звязды» паназірала, як шараговая падзея стала яшчэ і святам

СПРАВА ў тым, што Дзень дэпутата ў Ходасаўскім сельсавеце Мсціслаўскага раёна быў азнаменаваны яшчэ і адкрыццём Плошчы дзяржаўных сімвалаў у Ходасах. Свята прайшло з удзелам члена Савета Рэспублікі і старшыні Магілёўскага аблсавета Аляксандра Гарошкіна, а таксама кіраўнікоў Мсціслаўскага райвыканкама Дзмітрыя Пімашэнкі і райсавета Алены Клеянковай. На мерапрыемства сабралася шмат жыхароў, у тым ліку моладзі. «Кожны грамадзянін нашай краіны павінен ведаць дзяржаўныя сімвалы!»— гэты пасыл у Ходасах замацавалі рэальнай справай. Плошча з'явілася ў самым людным месцы аграгарадка, дзе ўсё побач — сельсавет, школа, прадуктовая крама, чыгуначная станцыя, прыпынак грамадскага транспарту.

Старшыня Ходасаўскага сельсавета Анатоль Пруднікаў — дэпутат з агеньчыкам. Пад яго кіраўніцтвам рэалізуецца шмат ініцыятыў. Прычым нават не раённага маштабу. Дастаткова нагадаць пра тое, што Ходасы, напэўна, адзін з нямногіх невялікіх населеных пунктаў, дзе па ініцыятыве грамадзян каля воінскага мемарыяла зроблены вечны агонь. Зараз побач з ім з'явілася Плошча дзяржсімвалаў. Ініцыятыва, як і ў першым выпадку, грамадская.

Усё прайшло вельмі ўрачыста. Права ўнесці на плошчу сцяг было дадзена выхаванцам ваенна-патрыятычнага клуба «Юныя ратавальнікі», які існуе пры мясцовай школе. Хлопчыкі і дзяўчынкі ў прыгожай форме прайшлі, чаканячы крок, з зялёна-чырвоным палотнішчам у цэнтр плошчы. Сімвалічным момантам стала ўзняцце сцяга на флагшток — гэта зрабілі Аляксандр Гарошкін і ходасаўская школьніца Паліна Барысенка. За тым, як плаўна ўзносіцца ўверх

палотнішча, натхнёна назіралі і самыя маленькія ўдзельнікі мерапрыемства. Яны таксама зрабілі ўклад у свята свой унёсак — паказалі прыгожы канцэртны нумар.

Аляксандр Гарошкін павіншаваў жыхароў ад імя абласной выканаўчай і прадстаўнічай улад з 100-годдзем Мсціслаўскага раёна і адкрыццём у Ходасах такога знакавага аб'екта.

— Кіраўніцтва раёна і сельсавета зрабіла прыгожае мерапрыемства, якое наглядна дэманструе, як трэба ганарыцца нашай краінай і нашымі дасягненнямі, — адзначыў ён. — Сёння самая галоўная ўмова для захавання міру — гэта памяць аб вялікім ліхалецці, аб тых, хто 80 гадоў таму прынёс свабоду на нашу зямлю. І разуменне таго, за што нашы продкі аддалі свае жыцці. Калі пастаянна нагадваць пра гэта моладзі, яна ні за што не дапусціць, каб бяда зноў прыйшла на нашу зямлю.

Старшыня Мсціслаўскага райвыканкама Дзмітрый Пімашэнка звярнуў увагу на ўрачыстасць моманту і яго важнасць.

— Маючы такое вялікае мінулае, мы не маем права дрэнна працаваць, — падкрэсліў ён. — Мы павінны выхоўваць у сваіх дзецях пачуццё патрыятызму, гонару за сваю краіну. Адкрыццё Плошчы дзяржсімвалаў — гімна, герба і сцяга — гэта вялікі гонар і не меншая адказнасць. Менавіта пад гэтымі сімваламі мы сёння будуем будучыню краіны пад кіраўніцтвам нашага лідара.

Штогод на тэрыторыі Ходасаўскага сельсавета рэалізуецца каля 15 ініцыятыў. І частка з іх датычыцца менавіта патрыятычнага выхавання моладзі. Яны звенні аднаго вялікага праекта пад назвай «Мы павінны ім Памяць». У рамках яго быў зроблены ў Ходасах парк Дружбы і адкрыты памятныя знакі ў гонар людзей, якія праславілі раён. Сёлета ў парку на алеі Герояў быў закладзены яшчэ адзін памятны знак — Герою Сацыялістычнай працы Уладзіміру Гарнастаеву.

У Ходасах стала традыцыяй выкарыстоўваць так званыя народныя грошы на новыя праекты. Апошнія тры гады сельсавет трапляе ў лік пераможцаў штогадовага спаборніцтва сярод органаў мясцовага самакіравання вобласці. Сёлета Ходасы па выніках работы за мінулы год атрымалі першую абласную прэмію. Па словах старшыні сельсавета Анатоля Пруднікава, яна пайшла на закупку дзіцячага гульнявога абсталявання для другой па ліку дзіцячай пляцоўкі ў аграгарадку.

— З бюджэту мы не бяром грошай, за выключэннем прэміі, якую зарабілі,— адзначыў суразмоўнік. — Гэта тыя сродкі, якія ўкладваюцца ва ўмацаванне нашай матэрыяльна-тэхнічнай базы. Цяпер працуем над ініцыятывай па прывіцці моладзі любові да чытання. Устанавілі каля ходасаўскага Дома культуры бетонную фігуру чытаючай жанчыны і робім вільгацеўстойлівую шафу, пасля чаго запусцім праект. Кнігі для буккросінгу ўжо ёсць.

Праблемы вырашаюцца разам

Дзень дэпутата прайшоў адначасова ў некалькіх населеных пунктах сельсавета. Прыёмы грамадзян вялі ў тым ліку мясцовыя дэпутаты. Да старшыні аблсавета Аляксандра Гарошкіна, які прымаў жыхароў у Ходасах, прыйшла староста аграгарадка Забалацце Наталля Кандраценка. Па яе ініцыятыве ў Забалацці нядаўна адкрылася дзіцячая пляцоўка. На гэты раз староста хадайнічала ад імя дарослага насельніцтва, якое пажадала мець трэнажорную залу. Яна расказала, што дзіцячая пляцоўка не прастойвае, на ёй заўсёды ёсць дзеці. «Мы самі зрабілі ім арэлі, з дапамогай калгаса рэканструявалі карусель, паставілі турнікі, лаўкі і ўсё гэта абнеслі агароджай, — расказала староста. — Цэнтр аграгарадка стаў больш

прыгожым, і дзеці занятыя. А вось дарослыя скардзяцца, што няма дзе спортам пазаймацца, ды і няма на чым. Мы ўжо і памяшканне адпаведнае знайшлі ў мясцовай бібліятэцы. Просім дапамагчы набыць некалькі трэнажораў».

Сенатар пагадзіўся, што ідэя слушная, вось толькі памяшканне трэба больш прыдатнае. Каб і плошчы хапала, і вентыляцыя была, і меры бяспекі не парушаліся. Жанчыне прапанавалі вулічны варыянт з трэнажорамі, але яна не пагадзілася. Маўляў, жыхары прасілі менавіта аб памяшканні. Летам у іх фітнес на агародах, а вось восенню-зімой яны будуць практыкавацца на трэнажорах.

Аляксандр Гарошкін паабяцаў, што пытанне будзе вывучана і рэалізавана. І падзякаваў за неабыякавасць да грамадскіх праблем.

— Улада будзе дапамагаць, але і насельніцтва не павінна быць убаку, — заўважыў ён. — Рукі жыхароў вельмі неабходныя для вырашэння іх жа праблем. Добра, калі людзі сігналізуюць, што ім трэба. Будзем дапамагаць.

Яшчэ адна заяўніца шукала садзейнічання ў рамонце дарогі па вуліцы Тэльмана. Сказала, што праблеме болей за 20 гадоў. Не дарога, а «вадкі асфальт», сказала жанчына, бруд, іншымі словамі. Дарогай займаліся, але там увесь час збіраецца вада, і тая становіцца непраходнай. Аляксандр Гарошкін паведаміў, што праблему на гэты раз будуць высвятляць больш грунтоўна з удзелам дарожных спецыялістаў.

Пасля прыёму грамадзян сенатар разам са старшынямі Мсціслаўскага райсавета Аленай Клеянковай і Ходасаўскага сельсавета — Анатолем Пруднікавым абмеркавалі найбольш праблемныя пытанні, якія ўзнікаюць у раёне, і як яны вырашаюцца. Вельмі важнае месца ў вырашэнні надзённых пытанняў жыхароў займаюць актывісты. Накont старасты аграгарадка Забалацце, якая пабывала на прыёме, старшыня Ходасаўскага сельсавета Анатоль Пруднікаў заўважыў, што яна — чалавек на сваім месцы.

— Жанчына зрабіла неверагоднае, — паведаміў ён. — Раней людзей там нельга было расшавяліць. Але яна знайшла да іх падыход, і супрацоўніцтва пачалося. Знайшліся актывісты, якія ва ўсіх справах прымаюць непасрэдны ўдзел. Бабулі разам з унукамі шчыравалі на будаўніцтве дзіцячай пляцоўкі. Кожны вечар там прысутнічала да 20 чалавек. Дапамогу на набыццё піламатэрыялаў, каб паставіць агароджу вакол дзіцячай пляцоўкі, аказала грамадская арганізацыя «Белая Русь». Райвыканкам дапамог рабочай сілай і фарбай. Усё астатняе зроблена за грошы жыхароў і з іх непасрэдным удзелам. Адзначалася таксама, што трэба больш плённа супрацоўнічаць з землякамі, якія жывуць у іншых гарадах. Ёсць прыклады, калі яны прымаюць вельмі жывы ўдзел у жыцці раёна.

Нэлі ЗІГУЛЯ,
фота аўтара.
Мсціслаўскі раён.

У тэму

Дэпутаты вобласці дзейнічаюць па ўсіх кірунках. На мінулым тыдні ў Магілёве працавала Камісія Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі па працы, сацыяльнай палітыцы і ахове здароўя, якая разглядзела тэмы міжрэгіянальнага супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Расіяй на прыкладзе Магілёўскай вобласці. Як адзначыў Аляксандр Гарошкін, міжнародныя сувязі мацнеюць з кожным днём.

— Тон супрацоўніцтву з Расійскай Федэрацыяй задае наш Прэзідэнт. Мы бачым, колькі сустрэч ён праводзіць з кіраўнікамі рэгіёнаў Расійскай Федэрацыі, па такім жа плане працуюць і органы мясцовай улады. Для мяне як прадстаўніка заканадаўчай улады важна, што ідзе развіццё сацыяльных праектаў, так званай народнай дыпламатыі. І мы актыўна падключаем да гэтай дзейнасці моладзь. На Магілёўшчыне нарадзіўся праект «Дарогамі славы», які праводзіцца па ініцыятыве губернатара Магілёўскай вобласці і ўжо прыняў міжнародны характар, у ім удзельнічае не адзін рэгіён Расійскай Федэрацыі.

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ ТАНЦАВАЛЬНАЙ ПЛЯЦОЎКІ

Як грамадзянскія ініцыятывы спрыяюць здароваму ладу жыцця месцічаў

СТАРЭЙШАЕ пакаленне жыхароў горада Масты добра памятае сваю летнюю танцпляцоўку ў цэнтральным парку. Але яна доўга не працавала. Літаральна два гады таму ўсё змянілася. Пляцоўку добраўпарадкавалі, загучала музыка, пачалі збірацца людзі. Дзякуючы праекту грамадзянскіх ініцыятыў тут плануецца зрабіць амфітэатр для правядзення летніх прадстаўленняў і мерапрыемстваў, вяровачны парк і іншыя цікавыя лакацыі.

Новы праект пачаў рэалізацыю пад назвай «Масты-Арэна». Як паведаміла яго ініцыятар, загадчыца аддзялення Цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Мастоўскага раёна Кацярына Бурнос, штуршком стаў конкурс грамадзянскіх ініцыятыў, які летась быў арганізаваны Гродзенскай абласной асацыяцыяй мясцовых Саветаў пры падтрымцы Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў. Ідэя нарадзілася літаральна адразу — стварыць у гарадскім парку зону адпачынку. Дарэчы, назву праекту «Масты-Арэна» прапанавала дырэктар Цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Алена Мялешка. Увогуле такі кірунак, на думку сацыяльных работнікаў, павінен спрыяць актыўнасці людзей сталага ўзросту, іх пазітыўнаму настрою і ўмацаванню здароўя.

Па словах ініцыятара праекта Кацярыны Бурнос, асаблівых складанасцяў па фарміраванні праекта не было. Праўда, пэўныя перажыванні былі падчас правядзення вынікаў конкурсу. Бо на разгляд абласнога журы паступіла 30 праектаў. У выніку было выбрана шэсць ініцыятыў, сярод якіх аказаўся і мастоўскі праект. На яго рэалізацыю выдаткоўваецца 44 тысячы рублёў. Дзесяць працэнтаў з раённага бюджэту, астатнія — з абласнога і рэспубліканскага. Мяркуецца, што работы будуць завершаны да канца года. Цяпер вядзецца падрыхтоўка тэрыторыі, праведзена працэдура закупак.

Акрамя амфітэатра праект прадугледжвае стварэнне навеса з вяровачным гарадком і дзіцячыя арэлі. Лакацыя будзеastaноўлена ўздоўж набярэжнай ракі Нёман, якая цячэ ў самым цэнтры горада. Дарэчы, менавіта такая асаблівасць горада ў свой час стала повадам для будаўніцтва тут самага доўгага ў Беларусі пешага падвяснога моста. Зараз яго разабралі, каб аднавіць у новым стылі. Мост якраз і знаходзіцца побач з паркам. Сюды прыязджае шмат турыстаў, каб паглядзець на гэты незвычайны аб'ект.

— Стварэнне комплекснай пляцоўкі будзе садзейнічаць не толькі развіццю танцавальнай і музычнай культуры горада, але і развіццю турыстычнага кірунку, — упэўнена ініцыятар праекта. — Плануецца, што тут будуць праводзіцца паэтычныя вечарыны, адукацыйныя праграмы, майстар-класы, заняткі Школы актыўнага даўгалецця.

Культурная праграма горада багатая і разнастайная, кажа Кацярына. Тут «прапісаліся» такія мерапрыемствы, як фестываль сям'і, свята працаўнікоў сяла «Дажынкі», Дзень горада, свята ракі Нёман, фестываль патрыятычнай песні, Дзень абароны дзяцей «Фарбы дзяцінства», фестываль «Красуй, Мастоўшчына» і іншыя. Большасць іх можна будзе праводзіць на аднаўленай пляцоўцы гарадскога парка. Такім чынам, мерапрыемствы стануць больш масавымі і разнастайнымі, палепшацца ўмовы іх правядзення.

Старшыня Мастоўскага Савета дэпутатаў Валерый Табала паведаміў, што гэта ўжо трэці праект грамадзянскіх ініцыятыў раёна. Два папярэднія рэалізаваны падчас абласнога конкурсу, арганізаванага асацыяцыяй мясцовых Саветаў і Гродзенскім абласным Саветам дэпутатаў. Дзякуючы конкурсу, у аграгарадку Дубна з'явілася дзіцячая пляцоўка. Другі праект — патрыятычны. Вынікам яго рэалізацыі стала добраўпарадкаванне брацкай магілы ў вёсцы Княжаводцы. За кошт праекта праведзена рэканструкцыя абеліска і добраўпарадкаванне тэрыторыі. Праектам прадугледжаны і турыстычны маршрут «Дарогай памяці»з правядзеннем экскурсій.

Працягам праектнай дзейнасці стане яшчэ адна ініцыятыва мастаўчан «Масты-Арэна-2», якая таксама заяўлена на конкурс. Яна павінна стаць завяршальным этапам стварэння паркавай зоны адпачынку. «Ініцыятыва грамадзян павінна быць пачута, бо людзям лепш бачна, на што варта звярнуць увагу, — лічыць старшыня Мастоўскага райсавета Валерый Табала. — У сваю чаргу улады заўсёды гатовы падтрымаць актыўных жыхароў».

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота mosty-zara.by.

У тэму

Па выніках правядзення адкрытага конкурсу праектаў грамадзянскіх ініцыятыў 2024 года былі адзначаны шэсць найбольш значных праектаў у сацыяльнай, эканамічнай і экалагічнай сферах. На іх фінансаванне прадугледжаны сродкі абласнога і рэспубліканскага бюджэтаў сумесна з удзелам ініцыятараў і іншых зацікаўленых суб'ектаў. Агульны аб'ём фінансавання на 2024 год складае 300 000 рублёў. У рамках конкурсных грантаў будуць рэалізаваны праекты па будаўніцтве дзіцячай і спартыўнай пляцоўкі, добраўпарадкаванні вёскі, сквера і іншыя.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 03.04.2004. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 12.119. Нумар падпісаны ў 19.30 23 ліпеня 2024 года.

Бацькаўшчына. У пошуках страчанага

КОБРЫН І ВАКОЛІЦЫ

Так склалася, што часта ў розныя часіны нешта новае (нават — з даўно забытай гісторыі) пра старажытны Кобрын я адкрываю ў Мінску. З размоў, аповедаў гісторыка Льва Раманавіча Казлова альбо — ад літаратуразнаўца і перакладчыка Івана Аляксеевіча Чароты. Дасведчаныя ў гісторыі нашай Айчыны, ураджэнцы Кобрынскай старонкі, яны і горад родны, і яго ваколіцы добра ведаюць.

Кобрын. Помнік рускім воінам у гонар стагоддзя перамогі над Напалеонам (1916 г.)

Кобрын (1916 г.)

А яшчэ давайце зазірнём у адну з крыніц, прыналежную дапытліваму даследчыку замкавай гісторыі Беларусі доктару гістарычных навук Міхасю Ткачову: «...На падыходзе да ніжняга замка шлях перагароджвала Кобрынка, цераз якую быў мост. На яго траплялі праз вежу-браму. На другім канцы маста (апошні яго пралёт быў пад'ёмны) стаяла другая 2-павярховая вежа-брама. Ніжні замак ахоўваўся 5 вежамі, гароднямі і парканам. У адной з вежаў размяшчаўся млын. Шлях у Верхні замак ішоў праз вежу-браму і мост цераз абарончы роў, што раздзяляў замкі. Мост быў на палях з лазняй пасярод і ўпіраўся ў вежу-браму Верхняга замка. Размешчаны ў ёй пад'ёмны механізм падымаў перад брамай апошні пралёт моста. Акрамя брамы, тут стаялі яшчэ 4 вежы з гароднямі і парканамі, на якіх размяшчаліся баявыя пляцоўкі — бланкаванне са стрэшкамі, крытымі дранкай. Усе вежы былі накрыты гонтай. У 1597 годзе ўзбраенне Кобрынскага замка складалася з... 5 серпанцінаў, 16 гакаўніц, 17 ручніц, 2 кіёў, серы, волава і іншага рыштунку...» Такая ў самым агуле біяграфія Кобрынскага замка, які сваёй непрыступнасцю доўгі час умацоўваў Кобрын як паселішча незвычайнае, здольнае стаць у час вайны сапраўднай крэпасцю. А войнаў і самых розных бітваў на долю старажытнага горада хапала...

Асабліва моцна пацярпеў ён у час народна-вызваленчай і антыфеадальнай вайны 1648—1651 гадоў. У 1648 годзе адбыўся і славуты Кобрынскі бой...

Але звернемся да болей старажытнай гісторыі краю... Яшчэ ў 1589 годзе Кобрыну быў нададзены разам з Магдэбургскім правам і герб горада — шчыт з выявамі святой Ганны і Маці Божай з дзіцем. Хрысціянская сімволіка не заўсёды ўратоўвала горад і яго насельнікаў ад жорсткасці акупантаў. Так было ў згаданыя вякі... А ў 1812 годзе, калі Кобрын, яго наваколлі зноўку сталі арэнай моцных выпрабаванняў, гараджанам у некаторым плане пашчасціла, ва ўсякім разе ў параўнанні з іншымі... У ліпені тут сутыкнуліся рускія дывізіі К. Ламберта і Я. Чапліца 3-й Заходняй арміі А. Тармасава і атрад саксонскага корпуса Ж.-Л. Рэнье. Аперацыю рускіх войскаў можна назваць бліскучай. Пасля штурму Кобрына перадавым атрадам Чапліца саксонцы адступілі з горада, які загарэўся, і пасля вымушаны былі здацца. Плёнам дзевяцігадзіннага бою стала паражэнне 9 тысяч саксонцаў. Рускія захапілі ў палон 76 афіцэраў, двух генералаў, амаль дзве з паловай тысячы ніжніх чыноў. Стратэгічным вынікам перамогі ў Кобрыне сталася тое, што французы павінны былі трымаць значныя сілы ў сябе ў тыле, каб супрацьстаяць арміі Тармасава. А гэта, у сваю чаргу, істотна паўплывала на падзеі ў час адступлення арміі Напалеона з Масквы.

Кобрын. Праваслаўны сабор (пач. XX ст.)

Але ж калі сёння прайсціся па Кобрыне, павандраваць, агледзецы блізкія ваколіцы старажытнага горада, то пачнеш разумець: славу яго стварылі не толькі бітвы і перамогі адных і паражэнні другіх. У гэтым краі — нямала памятак стваральнай працы рук чалавечых. І гэта ў першую чаргу — культавыя помнікі.

Сапраўдную радасць, захапленне талентам простых майстроў адчуеце, угледзеўшыся ў кобрынскую Мікалаеўскую царкву. Пабудавана яна ў 1750-я гады. З таго часу і радуе вока, саграваеі душу праваслаўных вернікаў. Нараджэннем з 1868 года — сабор Аляксандра Неўскага. У пачатку XX стагоддзя ў горадзе вырасла Петрапаўлаўская царква. Дарэчы, аб'яднаўшы ў адзін маршрут знаёмства з культавымі будынкамі і наведванне парка, можна цэлы дзень вандраваць па горадзе. Парк увогуле стварае асаблівае ўражанне прасторай, адметным ландшафтным дызайнам. У ім расце каля 70 парод дрэў і дэкаратыўных кустоў. Трапляюцца і унікальныя экзоты, чыё паходжанне мае вытокі ў Лацінскай Амерыцы альбо Азіі.

...Мне асабіста колькі разоў даводзілася вандраваць, падарожнічаць па кобрынскіх вулачках з дасведчанымі гісторыкамі і краязнаўцамі. Адзін з іх некалі заўважыў: «За памяткамі-камяніцамі стаяць людзі розных пакаленняў. Яны — слава і гонар Кобрына, Кобрынскай зямлі...» І называў далей імёны многіх і многіх сваіх славутых землякоў. Радзімай стаў Кобрынскі край для паэта Дзмітрыя Фалькоўскага (нарадзіўся ў 1898 годзе). У шэрагу яго кніг — і вершаваны зборнік «Палессе». Дарэчы, на Кобрыншчыне пралегла і яшчэ адна літаратурная сцежка. У вёсцы Хабовічы ў 1897 годзе нарадзіўся этнограф і паэт Іван Хмель. А з Кулігоўшчыны родам — сябра Адама Міцкевіча, сакратар зялёнага (матэматычнага) саюза філаматаў Адам Сузін (адзін з герояў паэмы «Дзяды»)...

А Кобрын — яшчэ і радзіма дзяржаўнага дзеяча Расійскай імперыі, генерал-лейтэнанта Калікста Віткоўскага (1818—1877), палкоўніка Савецкай Арміі, Героя Савецкага Саюза Уладзіміра Кірмановіча (1919—2001; адна з вуліц Кобрына носіць імя славутага земляка), расійскага фізіка і метэаролага Яўгена Аляксандравіча Рагоўскага (1855—1912), рускага архітэктара Сямёна Сідарчука (1882—1932), яўрэйскага драматурга Якава Прэгера (1887—1942), мастацтвазнаўца, рэктара Свята-Філарэтаўскага інстытута ў Маскве Аляксандра Капіроўскага (нарадзіўся ў Кобрыне ў 1951-м), амерыканскага матэматыка Аскара Зарыскага (1899—1986; аднаго з найболей вядомых алгебраічных геаметраў XX стагоддзя)... А ў вёсцы Хадынічы на Кобрыншчыне нарадзіўся вядомы беларускі мовазнаўца, доктар філалагічных навук Віктар Іўчанкаў. Чаравачыцы — радзіма святара Рускай Праваслаўнай Царквы, літаратара, даследчыка старажытнасцяў Іаана Катовіча (1839—1911). З Овадаў — савецкі і расійскі вучонымедык, доктар медыцынскіх навук Мікалай Юшчук (1940—2023)... Багаты на яркіх асоб Кобрынскі край. І калі будзе ў вас болей часу, то ў сваёй вандроўцы, акрамя Кобрына, зазірніце ў Чаравачыцы, дзе ў 1995 годзе на месцы разабранага ў 1970-я старажытнага храма ўзвялі царкву Іаана Прадцечы; у Тэўлі, каб пазнаёміцца з праваслаўнай Успенскай царквою, адкрыць іншыя цікавінкі гэтай мясціны... А яшчэ — у Стрыгава, дзе ўстаноўлены помнік у гонар 38-га егерскага палка, які 13 жніўня 1912 года каля дадзенай вёскі спыніў наступленне напалеонаўскай кавалерыі. Некалі ў гэтым паселішчы была сядзіба Пузынаў. Дарэчы, сляды старадаўняй сядзібы Навамейскіх ёсць у вёсцы Імянін...

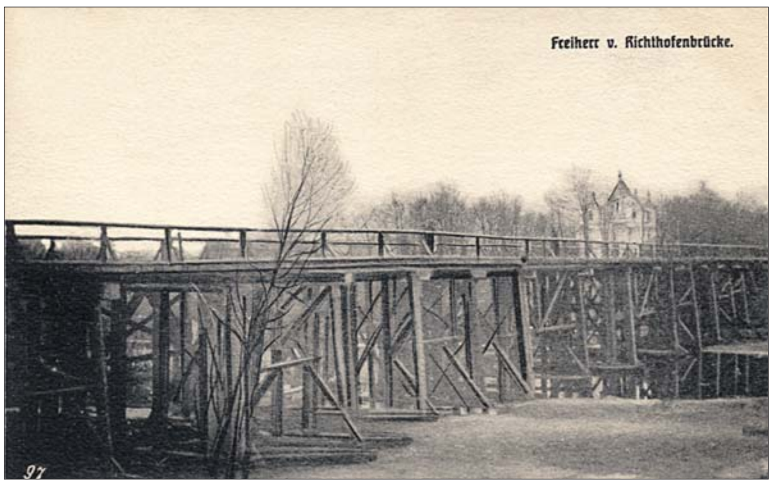

Кобрын. Мост праз Мухавец (1916 г.)

Беларусы з-пад Кобрына 1916 г.

А ў віртуальным падарожжы па Кобрыне і Кобрыншчыне вам дапамогуць старыя паштоўкі з калекцыі члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Уладзіміра Ліхадзедава, які нядаўна, дарэчы, за сваю асветніцкую, грамадскую працу адзначаны Прэміяй Саюзнай дзяржавы ў галіне літаратуры і мастацтва.

Кастусь ЛЕШНІЦА.

Старыя паштоўкі з калекцыі лаўрэата Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» Уладзіміра ЛІХАДЗЕДАВА.

ИЗВЕЩЕНИЕ

УНП 100071325

Государственное производственное объединение «Минскстрой»

доводит до сведения заинтересованных лиц информацию о внесении изменений и дополнений в проектную декларацию о строительстве жилых помещений и машино-мест в составе объекта **«Комплекс жилой застройки «Уютный». Группа многоквартирных многоэтажных жилых домов в районе улиц Подлесной – Парниковой – Дачного проезда». Первая очередь строительства. Жилой дом № 2 по ГП. Многоуровневая гараж-стоянка № 3.1 по ГП,** опубликованную в газете «Звязда» от 17.05.2023 № 92 (29972) с дополнениями от 30.05.2023 № 101 (29981), от 16.06.2023 № 114 (29994), от 28.07.2023 № 144 (30024), от 25.08.2023 № 164 (30044), от 08.09.2023 № 174 (30054), от 04.10.2023 № 192 (30072), от 16.12.2023 № 244 (30124), от 24.02.2024 № 39 (30173), от 21.03.2024 № 57 (30191), от 15.06.2024 № 116 (30250)

Объект долевого строительства – квартира с машино-местом, квартира без машино-места, кладовые помещения.

Сведения об этапах строительства и сроках его реализации:

Срок начала строительства объекта – 29 апреля 2023 года.

Нормативная продолжительность строительства объекта – 18 месяцев.

Предполагаемый срок завершения застройщиком строительства объекта и ввода в эксплуатацию в соответствии с проектом организации строительства – 28 октября 2024 года.

Условия ознакомления с объектами долевого строительства и ходом работ по ним: ознакомиться можно в офисе застройщика ГПО «Минскстрой».

Для заключения договоров создания объекта долевого строительства (далее – договор) на дату опубликования настоящих изменений и дополнений в декларацию предлагаются 23 (двадцать три) квартиры с учетом приобретения машино-места, находящегося на 1–5 уровнях в гараж-стоянке № 3.1 по генплану в составе объекта строительства, в том числе:

3 (три) однокомнатные квартиры:
- № 282 (общая площадь 45,42 кв. м);
- № 283 (общая площадь 38,57 кв. м);
- № 352 (общая площадь 37,58 кв. м).

7 (семь) двухкомнатных квартир:
- № 215 (общая площадь 69,79 кв. м);
- № 216 (общая площадь 68,60 кв. м);
- № 284 (общая площадь 65,71 кв. м);
- № 285 (общая площадь 62,88 кв. м);
- № 350 (общая площадь 62,86 кв. м);
- № 351 (общая площадь 64,40 кв. м);
- № 353 (общая площадь 69,38 кв. м).

12 (двенадцать) трехкомнатных квартир:
- № 41 (общая площадь 88,29 кв. м);
- № 42 (общая площадь 80,84 кв. м);
- № 103 (общая площадь 86,14 кв. м);
- № 104 (общая площадь 128,47 кв. м);
- № 105 (общая площадь 77,86 кв. м);
- № 166 (общая площадь 86,24 кв. м);
- № 167 (общая площадь 125,29 кв. м);
- № 168 (общая площадь 80,85 кв. м);
- № 214 (общая площадь 92,78 кв. м);
- № 276 (общая площадь 81,89 кв. м);
- № 281 (общая площадь 81,89 кв. м).
- № 354 (общая площадь 83,64 кв. м).

1 (одна) четырехкомнатная квартира:
- № 40 (общая площадь 135,45 кв. м).

Цены на объекты долевого строительства:

Стоимость строительства 1 м² общей площади объектов долевого строительства без выполнения внутренних отделочных работ в текущих ценах составляет:

Номер квартиры	Подъезд	Этаж	Количество комнат	Площадь жилого помещения (квартиры), м²	Стоимость 1 м² при 100 % оплате, при рассрочке платежей, бел. рублей	Стоимость 1 м² при условии кредитования в рамках партнерских кредитных программ*, бел. рублей	Стоимость 1 м² машино-места при 100 % оплате, при рассрочке платежей, бел. рублей
282, 283, 352	5, 6	14	1	37,58-45,42	6 000,00	6 250,00	1–3 уровни паркинга – 1 900,00 4 и 5 уровни паркинга – 1 750,00
215, 216, 284, 285, 350, 351, 353	4-6	14, 16	2	62,86-69,79	5 500,00	5 729,00	
276	5	13	3	81,89	4 300,00	4 479,00	
41, 42, 103, 104, 105, 166, 167, 168, 214, 281, 354	1-6	14-16	3	77,86-86,24	5 000,00	5 208,00	
40	1	14	4	135,45	5 000,00	5 208,00	

**Банками-партнерами на кредитование жилых помещений являются ОАО «АСБ Беларусбанк», ОАО «Белинвестбанк».*

Также для заключения договоров создания объекта долевого строительства (далее – договор) на дату опубликования настоящих изменений и дополнений в декларацию предлагаются квартиры без приобретения машино-места, в составе объекта строительства на следующие 12 (двенадцать) квартир:

11 (одиннадцать) трехкомнатных квартир:
- № 5 (общая площадь 91,65 кв. м);
- № 46 (общая площадь 81,27 кв. м);
- № 106 (общая площадь 86,25 кв. м);
- № 109, № 125 (общая площадь 81,24 кв. м каждая);
- № 126 (общая площадь 86,25 кв. м);
- № 137, № 141, № 145 (общая площадь 81,24 кв. м каждая);
- № 169 (общая площадь 99,49 кв. м);
- № 217 (общая площадь 82,01 кв. м).

1 (одна) четырехкомнатная квартира:
- № 4 (общая площадь 120,92 кв. м).

Также сообщаем о внесении изменений в декларацию в части приобретения жилых помещений совместно с машино-местом в гараж-стоянке № 3.1 по генплану.

Стоимость 1 м² машино-места при 100 % оплате, при рассрочке платежей, бел. рублей:
- для машино-мест, находящихся на 1–3 уровнях паркинга, – 1 900,00 белорусских рублей;
- для машино-мест, находящихся на 4 и 5 уровнях паркинга, – 1 750,00 белорусских рублей.

Также для заключения договоров на дату опубликования настоящих изменений и дополнений в декларацию предлагаются 173 (сто семьдесят три) кладовых помещения жилого дома. Площадь одного кладового помещения от 2,80 м² – до 5,80 м². Стоимость 1 м² кладового помещения – 2 200,00 белорусских рублей.

Условия оплаты для квартир, содержащихся в настоящем извещении:

при условии единовременной оплаты жилого помещения и машино-места расчет должен быть произведен дольщиком в течениие 7 (семи) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме;

при условии единовременной оплаты **жилого помещения** расчет должен быть произведен дольщиком в течение 7 (семи) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме. При оплате машино-места согласно графику платежей размер первоначального взноса составляет 40 % от стоимости объекта долевого строительства. Оставшаяся сумма по договору оплачивается ежемесячно равными долями в соответствии с графиком платежей к договору создания объекта долевого строительства по сентябрь 2024 года. Оплата первоначального взноса должна быть произведена дольщиком в течение 7 (семи) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме;

при условии оплаты **жилого помещения и машино-места** согласно графику платежей к договору создания объекта долевого строительства первоначальный взнос по жилому помещению и машино-месту составляет 40 % от стоимости объекта долевого строительства. Оставшаяся сумма по договору оплачивается ежемесячно равными долями в соответствии с графиком платежей к договору создания объекта долевого строительства по сентябрь 2024 года. Оплата первоначального взноса должна быть произведена дольщиком в течение 7 (семи) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме;

при кредитовании в рамках партнерской кредитной программы **жилого помещения** финансирование строительства по объекту долевого строительства производится единовременно в полном объеме стоимости объекта. Оплата должна быть произведена дольщиком в течение 25 (двадцати пяти) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме. При условии единовременной оплаты **машино-места** расчет должен быть произведен дольщиком в течение 7 (семи) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме;

при кредитовании в рамках партнерской кредитной программы **жилого помещения** финансирование строительства по объекту долевого строительства производится единовременно в полном объеме стоимости объекта. Оплата должна быть произведена дольщиком в течение 25 (двадцати пяти) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме. При оплате **машино-места** согласно графику платежей размер первоначального взноса составляет 40 % от стоимости объекта долевого строительства. Оставшаяся сумма по договору оплачивается ежемесячно равными долями в соответствии с графиком платежей к договору создания объекта долевого строительства по сентябрь 2024 года. Оплата первоначального взноса должна быть произведена дольщиком в течение 7 (семи) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме.

Условия оплаты для кладовых помещений, содержащихся в настоящем извещении:

единовременная оплата кладового помещения в течение 7 (семи) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме.

Заявления о заключении договоров будут приниматься (регистрироваться) со следующего дня после публикации настоящего извещения о внесении изменений и дополнений в проектную декларацию в порядке очереди по адресу: ул. К. Маркса, 13а, каб. 105. Договоры создания объектов долевого строительства будут заключаться после получения уведомления от ГПО «Минскстрой» (посредствам телефонной связи, сообщения в Viber, Telegram), но не ранее 7 (семи) календарных дней после опубликования настоящей декларации, по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13а, каб. 105 с физическими и юридическими лицами, подавшими заявления, либо с их представителями, действующими на основании доверенности, оформленной в установленном законодательством порядке.

Для подачи заявления и заключения договора необходимо наличие:

для физических лиц – паспорта (биометрического документа, удостоверяющего личность), доверенности, оформленной в установленном законодательством порядке;

для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей: документа, подтверждающего полномочия представителя, паспорта (биометрического документа, удостоверяющего личность) представителя, копии свидетельства о государственной регистрации и Устава.

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве после уведомления не явился в течение 3-х рабочих дней для заключения договора и письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки в Viber, Telegram, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и ГПО «Минскстрой» оставляет за собой право заключить договор на заявленный объект долевого строительства с другим претендентом.

ГПО «Минскстрой» имеет право отказать в заключении договора создания объекта долевого строительства без объяснения причин.

Условия декларации, не измененные (не исключенные) настоящим извещением, остаются неизмененными.

Подробные сведения об объекте строительства, планировках квартир и ходе строительства можно получить в отделе реализации объектов недвижимости и жилья по адресу: **г. Минск, ул. К. Маркса, 13а, каб. 105,** моб. тел. **+375 29 195 18 21** либо на сайтах: **https://minskstroy.by, http://www.uyutnyi.by.**

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на предоставляемом в аренду земельном участке, на котором находятся объекты, подлежащие сносу, в городе Могилеве 28 августа 2024 года

№ лота	Предмет аукциона (местонахождение земельного участка, целевое назначение, площадь земельного участка, срок аренды)	Начальная цена предмета аукциона, руб., коп.	Сумма задатка, руб., коп.	Ориентировочный размер убытков, причиняемых изъятием земельного участка и сносом расположенных на нем объектов недвижимости, руб., коп.
1	Право проектирования и строительства объекта: «Многоквартирный жилой дом с нежилыми помещениями общественного назначения в районе пересечения улицы Челюскинцев и улицы Воровского в городе Могилеве с благоустройством территории» на земельном участке площадью 0,2592 га, предоставляемом в аренду сроком на 5 лет, на котором находятся объекты, подлежащие сносу	5 284 руб. 37 коп.	1 050 руб. 00 коп.	57 643 руб. 10 коп.

На земельном участке находятся объекты, подлежащие сносу, – одноквартирный жилой дом, торговые павильоны, части тротуара, часть асфальтобетонного покрытия (парковка)

Расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона, составляют 8 596 руб. 27 коп.

Условия, предусмотренные в решении о проведении аукциона с условиями на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений): претендент на заключение договора на реализацию права проектирования и строительства обязан в течение 10 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона согласовать разработанный проект отвода земельного участка для проведения аукциона с установлением его границы и внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки её внесения), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участником документации, необходимой для его проведения; не позднее 2 рабочих дней после внесения платы за предмет аукциона (части платы – в случае предоставления рассрочки её внесения), возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участником документации, необходимой для его проведения, заключить договор на реализацию права проектирования и строительства многоквартирного жилого дома с Могилевским городским исполнительным комитетом; соблюдать условия и требования, указанные в градостроительном паспорте земельного участка

Аукцион состоится 28 августа 2024 года в 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.
Заявки принимаются ежедневно с 24 июля 2024 г. в рабочие дни с 8.00 до 13.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206.
Последний день приема заявлений и внесения задатка – 23 августа 2024 года до 13.00. Заявления, поступившие после указанного срока, не принимаются.
Заключительная регистрация участников аукциона – **28 августа 2024 года** с 14.40 до 15.00.
Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов с условиями на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений), утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 13.01.2023 г. № 32

Продавец предмета аукциона – Могилевский городской исполнительный комитет, 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, контактные телефоны: (80222) 42-26-18, 42-26-83.

Организатор аукциона – МГУКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилёв, ул. Первомайская, 28а, контактные телефоны: 8-0222-42-25-64, 42-24-59, 8-029-151-54-44.

Задаток вносится на текущий (расчетный) банковский счет Могилевского городского исполнительного комитета BY16AKBB36410174405547000000 в филиале № 700 МОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код AKBBBY2X, УНП 700123787 (разовый платеж), с отметкой банка **(назначение платежа – задаток за участие в аукционе по лоту №__).**

Участниками аукциона могут быть индивидуальные предприниматели или юридические лица. В аукционе допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников – двух и более индивидуальных предпринимателей, юридических лиц.

Для участия в аукционе индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный в извещении о проведении аукциона срок **подает заявление на участие в аукционе** с указанием местонахождения земельного участка, право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений), на котором предполагается предоставить по результатам аукциона, представляет документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключает с организатором аукциона соглашение.

Задаток вносится в белорусских рублях в сумме и срок согласно настоящему извещению.

Кроме того представляются:

- юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

- иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

- представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его представитель) – доверенность, выданная в установленном порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

- **консолидированными участниками** для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия.

При подаче документов уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные индивидуальными предпринимателями, юридическими лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе.

Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

Перед началом аукциона его участники обязаны зарегистрироваться у организатора аукциона и обменять билеты участников аукциона на аукционные номера, которые возвращаются организатору аукциона после его окончания.

Аукцион проводится при наличии двух или более участников аукциона. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе аукциона наиболее высокую цену.

Если аукцион признан несостоявшимся из-за того, что заявление на участие в нем подано только одним индивидуальным предпринимателем или юридическим лицом либо для участия в нем явились только один индивидуальный предприниматель или юридическое лицо, соответствующее из указанных лиц согласовывает разработанный проект отвода земельного участка для проведения аукциона с установлением его границы при наличии его согласия с внесением платы за предмет аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

Затраты на организацию и проведение аукциона письменно доводятся до сведения участников до начала проведения аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участником аукциона документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их проведения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись.

В течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо протокола о признании аукциона несостоявшимся соответственно победитель аукциона либо единственный подавший заявление на участие в аукционе индивидуальный предприниматель или юридическое лицо, выразившие согласие на приобретение предмета аукциона, обязаны:

- согласовать разработанный проект отвода земельного участка с установлением его границы;

- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения Могилевским городским исполнительным комитетом);

- возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения.

После совершения лицом указанных действий, но не позднее 2 рабочих дней Могилевский городской исполнительный комитет на основании решения заключает с ним договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений).

Оплата стоимости предмета аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.

Основные требования по проектированию и строительству указаны в земельно-кадастровой документации, подготовленной для проведения аукциона.

Сведения о наличии инженерных коммуникаций и их характеристики содержатся на планово-картографических материалах в составе земельно-кадастровой документации. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории участков осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение объекта, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями.

Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны организатора аукциона для уточнения и получения дополнительной информации: г. Могилев (80222) 42-25-64, 42-24-59, +37529-151-54-44.

Скажыце, доктар...

ПАШКАДУЙЦЕ ЖЫВОТ!

Як пазбегнуць харчовых атручванняў летам

Падчас сёлетняй спёкі ўрачы адзначаюць рост захваральнасці на вострыя кішэчныя інфекцыі, у тым ліку павелічэнне харчовых атручванняў. Сярод найбольш частых прычын — дрэнна памытыя садавіна і агародніна, няправільнае захаванне харчовых прадуктаў і недастатковая іх тэрмічная апрацоўка.

РУКІ, САДАВІНА, ВАДА...

Сёлета адзначаецца ўмераны прырост захваральнасці на кішэчныя інфекцыі і сальманелёз. Як расказала **загадчыца супрацьэпідэмічнага аддзялення Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Улада ЗАПОЛЬСКАЯ**, сярод кішэчных інфекцый найбольш актуальнымі на сёння з'яўляюцца вірусныя: ротавірусная, норавірусная і энтэравірусная інфекцыі. У структуры захваральнасці яны складаюць 62 працэнты выпадкаў.

Санітарна-эпідэміялагічная служба праводзіць расследаванне ўсіх захворванняў на вострыя кішэчныя інфекцыі і харчовыя атручванні па месцы жыхарства і часам па месцы работы або вучобы пацыентаў і ўстанаўлівае фактары перадачы, шляхі інфекцыі, прычыны захворвання. У 92 % выпадкаў заражэнне адбываецца па месцы жыхарства, у 84 % выпадкаў — пасля ўжывання недабраякасных харчовых прадуктаў ці страў. Сярод асноўных прычын узнікнення захворванняў можна вылучыць тры: людзі дрэнна мыюць садавіну і агародніну (47 % ад агульнай колькасці), няправільна захоўваюць прадукты харчавання (26 %) і недастаткова тэрмічна апрацоўваюць прадукты (17 %).

Прафілактыка кішэчных інфекцый і харчовых атручванняў досыць трывіяльная, нагадала Улада Запольская. Папярэдзіць захворванне можна, выконваючы правілы асабістай гігіены і гігіены рук. Наогул мыць рукі рэкамендуецца як мага часцей. Калі няма такой магчымасці, то нават у маленькай сумачцы пажадана насіць з сабой вільготныя антыбактэрыяльныя сурвэткі або санітайзер.

У гарачае надвор'е варта выбіраць найбольш бяспечныя прадукты харчавання. Не пажадана набываць разрэзаныя кавуны і дыні, ужываць непастэрызаванае каровіна ці казінае малако. У магазіне абавязкова трэба звяртаць увагу на тэрміны прыдатнасці прадукцыі. Калі яны скончыліся або мінаюць літаральна праз 1-2 дні, то лепш ад такой прадукцыі адмовіцца. Трэба правяраць і цэласнасць упакоўкі. Пры гатаванні варта пераканацца, што прадукт прайшоў дастатковую тэрмічную апрацоўку. Менавіта ў перыяд спякоты гатаваць пажадана на адзін прыём ежы — нават у халадзільніку прадукцыя на працягу аднаго-двух дзён псуецца, у ёй адбываецца назапашванне мікраарганізмаў і пры яе разагрэве магчымае іх разбурэнне і вылучэнне эндатаксінаў, якія таксама часам могуць выклікаць харчовае атручванне.

У халадзільніку неабходна захоўваць ежу, падзяляючы яе на гатовую і сырую. Ні ў якім разе сырая прадукцыя не павінна знаходзіцца наверсе. Здараюцца выпадкі атручванняў, калі сок з мяса трапляе ў гатовую прадукцыю.

Перад выездам на пляж трэба пазнаёміцца з інфармацыяй аб месцах, дзе купанне забаронена. На сайце Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, а таксама ў telegram-канале цэнтра такія даныя рэгулярна абнаўляюцца. Перад паездкай за горад, на дачу не варта браць прадукцыю, якая хутка псуецца, асабліва малочныя прадукты, тварог, кандытарскія вырабы. Калі вы збіраецеся смажыць шашлыкі ці барбекю, мяса павінна быць загадзя замарынавана, яго варта добра тэрмічна апрацаваць. Сок празрыстага колеру сведчыць, што мяса есці бяспечна.

САМЫЯ НЕБЯСПЕЧНЫЯ ПРАДУКТЫ

Да іх адносіцца ўсё, што хутка псуецца. Гэта малочная прадукцыя, марожанае, кандытарскія вырабы, асабліва пірожныя, тарты і іншыя крэмавыя вырабы, а таксама мясная прадукцыя — вэнджаныя, вараныя вырабы і сырое мяса.

Вельмі важна правільна мыць садавіну і агародніну, а таксама некаторыя іншыя прадукты перад гатаваннем. Напрыклад, яйкі пажадана добра прамыць пад праточнай вадой перад іх раскolам — гэта абавязковая працэдура для любой гаспадыні. Садавіну, агародніну і зеляніну неабходна старанна прамываць пад праточнай вадой. Некаторыя прадукты, напрыклад вінаград, варта нават на 5-10 хвілін замачыць у халоднай вадзе, для таго каб пясок і бруд аселі на дно ёмістасці. Агародніну, якая мае кантакт з зямлёй, а гэта морква, цыбуля, капуста і іншая, неабходна бланшыраваць.

КАЎБАСНАЯ ХВАРОБА

Актуальнае ў нашай краіне і такое захворванне, як батулізм, хоць захваральнасць на яго і не вельмі высокая. Гэта цяжкае захворванне, якое выклікае таксін Clostridium botulinum. Ён пашкоджвае цэнтральную нервовую сістэму і пры несвоечасовым звароце па медыцынскую дапамогу можа прывесці да смяротнага зыходу, папярэдзіў **урач-гігіеніст аддзялення гігіены харчавання Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Юрый ГАРАНЮК**.

— Батулізм раней называлі каўбасной хваробай. Самыя раннія звесткі пра яго датаваны канцом XV — сярэдзінай XVI стагоддзя. Захворванне звязвалі часцей за ўсё з ужываннем крывянай каўбасы, што часта прыводзіла да смяротных зыходаў, — адзначыў урач.

У нашай краіне штогод рэгіструецца ад 16 да 24 выпадкаў захворвання на батулізм, звязаных з ужываннем прадукцыі хатняга прыгатавання. З пачатку гэтага года зафіксавана чатыры выпадкі з чатырма пацярпелымі. Найчасцей людзі заражаюцца праз ужыванне рыбы і рыбных прадуктаў, агародніннных і мясных кансерваў, кансерваваных грыбоў.

— Узбуджальнік батулізму жыццяздольны толькі пры адсутнасці доступу кіслароду. Менавіта таму на батулізм часта захворваюць пасля ўжывання герметычна закрытых кансерваў, саленняў і вэнджання хатняга прыгатавання, дзе ў тоўшчу прадукту не пранікае паветра і ствараюцца спрыяльныя ўмовы для ўзбуджальніка хваробы. Зусім не абавязкова пры гэтым адзначаецца ўздуцце кансервавых слоікаў. Нагадаю, што для прадухілення ўзнікнення захворвання на батулізм трэба пазбягаць пакупкі ў выпадковых асоб прадукцыі хатняга кансервавання, саленняў, вэнджаных кумпякоў, рыбы, — папярэдзіў Юрый Гаранюк.

Акрамя таго, нельга кансерваваць прадукты з прыкметамі псавання і гнілі і ўвогуле не грэбаваць прынятай тэхналогіяй гатавання. У прыватнасці, нельга змяншаць колькасць солі і воцату, скарачаць час тэрмічнай апрацоўкі. Ні ў якім разе нельга ўжываць кансервы з надзьмутых слоікаў. Важна памятаць, што ягады, агародніну, садавіну, грыбы перад кансерваваннем трэба добра адмываць ад часцінак зямлі. Захоўваць хатнія кансервы трэба толькі ў прахалодным месцы. Перад ужываннем у ежу кансерваваныя прадукты лепш пракіпяціць цягам 20-25 хвілін — за гэты час таксін батулізму разлагаецца.

— Інкубацыйны час складае, як правіла, ад шасці да 30 гадзін, часам вагаецца да двух тыдняў. Пачынаецца захворванне востра са з'яўленнем неспецыфічнай сімптаматыкі: агульнай слабасці, галаўнога болю, нядужання. Могуць быць пякота ў страўніку, млоснасць, шматразовыя ваніты, дыярэя. Праз некалькі гадзін пасля пачатку захворвання неспецыфічная сімптаматыка змяняецца спецыфічнымі неўралагічнымі праявамі. Гэта растройства зроку, параліч мяккага паднябення, глоткі, гартані, языка. Можа з'явіцца парушэнне маўлення і глытання, — расказаў урач.

Пры з'яўленні першых прыкмет або сімптомаў захворвання неабходна тэрмінова звярнуцца па медыцынскую дапамогу, паколькі існуе толькі адзін спосаб лячэння батулізму — гэта ўвядзенне супрацьбатулічнай сывараткі. Чым раней гэта будзе зроблена, тым больш аптымістычны прагноз ходу хваробы.

Карысна ведаць

ПЕРАЖЫЦЬ СПЯКОТУ

Дзевяць важных правіл

Калі за акном вышэй за 30 градусаў, колькасць кіслароду ў паветры памяншаецца, кроў гусцее і сэрцу складаней ганяць яе па арганізме. Ад гэтага мы адчуваем млявасць, дрымотнасць, хутка стамляемся, мучаемся ад галаўнога болю і нават галавакружэння. Асабліва цяжка людзям, якія пакутуюць на хваробы сістэмы кровазвароту і органаў дыхання, цяжарным жанчынам і пажылым. Як паводзіць сябе ў спякотнае надвор'е, нагадала старшая медыцынская сястра па фізіятэрапіі 11-й гарадской паліклінікі Святлана МАСЮК.

Піць як мага больш звычайнай пітной вады. Дадавайце ў пітную ваду сок лімона — такі напой не толькі спаталяе смагу, але і разрэджвае кроў і не дае ўтварацца тромбам. Салодкія газаваныя напоі, нават калі яны вельмі халодныя, здаволенню смагі ў спякоту не спрыяюць, нават наадварот, выклікаюць згушчэнне крыві, затрымку вадкасці ў арганізме. Моцную чорную гарбату і каву замяніце зялёным чаем, не піце алкаголь.

Паспрабуйце ў самы спякотны час — з 12.00 да 16.00 — не выходзіць на вуліцу і тым больш не хадзіць па адкрытым сонцы, асабліва гэта датычыцца пажылых людзей і тых, хто мае праблемы са здароўем. Таксама пры магчымасці не варта карыстацца наземным грамадскім транспартам. Перш чым сесці ў салон аўтамабіля, які стаяў пад адкрытым небам у сонечны дзень, трэба спачатку адчыніць усе дзверы для скразнога праветрывання. Лепш сплануйце свой дзень так, каб у гэты час знаходзіцца або на рабоце, або дома. Калі ж вы вымушаны хадзіць па горадзе, паспрабуйце выбіраць зацененыя месцы і абавязкова насіце галаўны ўбор або парасон. У крайнім выпадку — намачыце хустку і наматайце яе на галаву. Галоўнае, каб не было моцных скразнякоў, інакш можаце застудзіцца.

Як мага часцей прымайце душ. Рэгулярнае ачышчэнне дазваляе скуры дыхаць нашмат больш эфектыўна. Вада павінна быць пакаёвай тэмпературы, прыемнай для цела.

Не шукайце выратавання на пляжы, адпачывайце ў цяньку, лепш за ўсё ў лесе: на прыродзе паляпшаецца кровазварот, а лёгкія насычаюцца кіслародам.

Больш рухайцеся раніцай і ўвечары. Гэтая парада спякотным летам можа падацца дзіўнай. Але сядзячы спосаб жыцця ў такую спякоту прыводзіць да абвастрэння гіпертаніі, сардэчна-сасудзістых захворванняў і павышэння рызыкі развіцця трамбозу. Адмоўцеся ад паходаў у фітнес-клуб, выключэнне — плаванне ў басейне. Неператамляйцеся працай на дачы, доўгае знаходжанне ў сагнутым становішчы на градках можа прывесці да «дачнага інсульту».

Ешце сырую агародніну і садавіну, клятчатка ўмацоўвае сасуды. Асабліва карысныя памідоры і таматны сок, яны багатыя каліем, што ўплывае на інтэнсіўнасць, з якой сэрца пампуе кроў. Фасоль, гарох, аліўкавы алей багатыя вітамінам E, які робіць сасуды эластычнымі. Трэба адмовіцца ад вострых і вэнджаных страў.

Выходзячы на вуліцу ў спякотны дзень, **аддайце перавагу адзенню з лёгкіх, пажадана натуральных матэрыялаў** светлых тонаў (бавоўны і лёну без дабавак), а таксама памятайце пра галаўны ўбор.

У такую спякоту без кандыцыянера, вядома, не абысціся. І, калі прыйдзецца праводзіць у кандыцыянаваным памяшканні шмат часу, паспрабуйце размясціцца так, каб струмень паветра з яго не дзьмуў прама на вас.

Абапіраючыся на агульныя рэкамендацыі паводзін у спякоту, **не варта забываць аб індывідуальных асаблівасцях свайго арганізма.** Таму, выходзячы на вуліцу, трэба браць з сабой набор лекаў — як тых, што прымаеце рэгулярна, так і тых, якія дапамагаюць вам у экстранных сітуацыях.

Центр Промышленной Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1607, УНП 191021390 (www.cpo.by)
Продавец	ОАО «НКФО «Белинкасгрупп», 220028, г. Минск, ул. Либаво-Роменская, 23. УНП 807000270
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5 (www.ipmtorgi.by)

Предмет электронного аукциона:
транспортные средства, бывшие в употреблении.
Месторасположение**: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 69**

№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, руб.
1	PEUGEOT EXPERT PRACTIK PR1610, AP 8134-7, 2010 г. в.	**20 880,00**
2	PEUGEOT EXPERT PRACTIK PR1610, AP 8175-7, 2011 г. в.	**20 880,00**
3	PEUGEOT EXPERT PRACTIK PR1610, AP 9561-7, 2011 г. в.	**20 880,00**
4	PEUGEOT EXPERT PRACTIK PR1610, AP 8128-7, 2011 г. в.	**20 880,00**
5	PEUGEOT EXPERT PRACTIK PR1610, AP 8105-7, 2011 г. в.	**20 880,00**
6	VOLKSWAGEN TRANSPORTER RUCAR, AI 3973-7, 2009 г. в.	**23 400,00**
7	PEUGEOT EXPERT PRACTIK PR1610, AP 9573-7, 2011 г. в.	**20 880,00**
8	VOLKSWAGEN TRANSPORTER, AP 8202-7, 2008 г. в.	**17 520,00**
9	VOLKSWAGEN TRANSPORTER RUCAR, AP 8097-7, 2009 г. в.	**15 600,00**
10	PEUGEOT BOXER PRACTIK PR1620, г/н AK 7353-7, 2011 г. в.	**24 720,00**
11	VOLKSWAGEN TRANSPORTER, г/н AP 8203-7, 2008 г. в.	**15 600,00**

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» (BYN); БИК BELBBY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191 021 390

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победителем электронных торгов, либо единственным участником торгов, согласившимся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by). Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, которое является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы». Страница лота содержит информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признаётся участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **4 %** от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения торгов

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» 05.07.2024

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до момента определения победителя торгов, без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
06.08.2024 с 11.00 до 12.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 05.08.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги», по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37, +375 (29) 154-34-35.
E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ (ПОВТОРНЫХ) ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Открытое акционерное общество
Оршанский станкостроительный завод «Красный борец»

(23101605) извещает о проведении электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО Станкозавод «Красный борец» на праве собственности: комплекс зданий, с неотъемлемыми частями и принадлежностями:

здание магазина «Сигма»,
рег. № 240/С-19012, общ. пл. 251,3 м²;

здание кафе «Берёзка»,
рег. № 240/С-19011, общ. пл. 768,7 м²;

расположенный по адресу:
Витебская обл, г. Орша, ул. Фридриха Энгельса, 19.

Номер лота, вид выставляемого на электронные торги имущества: № 79537, Недвижимость/Прочее (*недвижимое имущество, транспортное средство и т. п.*).

Информация о предмете электронных торгов, в том числе местонахождение: Витебская обл, г. Орша, ул. Фридриха Энгельса, 19.

Начальная цена – 466511,05 белорусских рублей.

Минимальная цена – 466511,05 белорусских рублей.

Размер шага составляет 5 процентов 466511,05 (*начальной цены лота либо цены за лот, складывающейся в ходе электронных торгов*).

Имеющиеся обременения в отношении имущества: обременения отсутствуют.

Дата и время начала и завершения электронных торгов: с 12.08.2024 9.00 до 12.08.2024 16.00.

Электронные торги проводятся на электронной торговой площадке Единая система электронных торгов по электронному адресу: https://torgi.gov.by.

Для участия в электронных торгах на электронной торговой площадке по электронному адресу: https://torgi.gov.by/lot/79537/17762/kompleks-zdanij – необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти регистрацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток в срок до 12.08.2024 9/00.

Задаток в сумме 46651,11 белорусских рублей должен быть зачислен на счет:

Республиканское унитарное предприятие «Информационный центр Министерства экономики Республики Беларусь»	
Адрес	г. Минск, ул. Берсона, 1А, комн. 513
тел.	200-95-63, 200-73-33, 200-64-11
УНП	190318109
р/с	BY88 BELB 3012 0027 8700 2022 6000 ОАО «Банк БелВЭБ»
БИК	BELBBY2X

Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.

Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 20 дней со дня завершения электронных торгов.

Справочная информация:

контактный телефон продавца имущества: +375295297782 (*дата, время и адрес доступа (ознакомления) с предметом электронных торгов предварительно согласовываются с организатором торгов* (контактное лицо **Салдунова Светлана Борисовна,** тел. +375291133643).

Затраты на организацию и проведение электронных торгов составляют 4 % или менее, в зависимости от конечной цены за лот, согласно прейскуранту: https://torgi.gov.by/assets/docs/priceList/preyskurant.docx.

Возмещение затрат на организацию и проведение электронных торгов осуществляется в соответствии с законодательством.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ (ПОВТОРНЫХ) ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Открытое акционерное общество
Оршанский станкостроительный завод «Красный борец»

(23101605) извещает о проведении электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего на праве собственности ОАО Станкозавод «Красный борец».

Номер лота, вид выставляемого на электронные торги имущества:
№ 79536, Недвижимость/Здания офисного назначения.

Информация о предмете электронных торгов, в том числе местонахождение:

Изолированное помещение
с инвентарным номером 200/D-187370, площадью 115,5 кв. м; назначение:
административное помещение;
наименование –
встроенное служебное помещение бюро проектирования,

местонахождение:
Витебская обл, г. Витебск, ул. Берестеня, 7-42.

Начальная цена – 146160,00 белорусских рублей.

Минимальная цена – 146160,00 белорусских рублей.

Размер шага составляет 5 процентов 146160,00 (*начальной цены лота либо цены за лот, складывающейся в ходе электронных торгов*).

Имеющиеся обременения в отношении имущества: обременения отсутствуют.

Дата и время начала и завершения электронных торгов: с 05.08.2024 9.00 до 05.08.2024 16.00.

Электронные торги проводятся на электронной торговой площадке Единая система электронных торгов по электронному адресу: https://torgi.gov.by.

Для участия в электронных торгах на электронной торговой площадке по электронному адресу: https://torgi.gov.by/lot/79536/17761/izolirovannoe-pomeshenie-s-inventarnym-nomerom-200-d-187370-ploshad-115-5-kv-m-naznachenie-administrativnoe-pomeshenie-naimenovanie-vstroennoe-sluzhebnoe-pomeshenie-byuro-proektirovaniya – необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти регистрацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток в срок **до 05.08.2024 9.00.**

Задаток в сумме 14616,00 белорусских рублей должен быть зачислен на счет:

Республиканское унитарное предприятие «Информационный центр Министерства экономики Республики Беларусь»	
Адрес	г. Минск, ул. Берсона, 1А, комн. 513
тел.	200-95-63, 200-73-33, 200-64-11
УНП	190318109
р/с	BY88 BELB 3012 0027 8700 2022 6000 ОАО «Банк БелВЭБ»
БИК	BELBBY2X

Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.

Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 20 дней со дня завершения электронных торгов.

Справочная информация:

контактный телефон продавца имущества: +375 29 5297782, Лухтеева Наталья Игнатьевна (*дата, время доступа (ознакомления) с предметом торгов предварительно согласовываются с организатором торгов (**контактное лицо: Бабурченков Павел Геннадьевич, тел. +375 29 5107651**)).*

Затраты на организацию и проведение электронных торгов составляют 4 % или менее, в зависимости от конечной цены за лот, согласно прейскуранту: https://torgi.gov.by/assets/docs/priceList/preyskurant.docx.

Возмещение затрат на организацию и проведение электронных торгов осуществляется в соответствии с законодательством.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
по продаже не завершенного строительством незаконсервированного жилого дома и земельного участка в частную собственность в аг. Вязье Осиповичского района Могилевской области

№ лота	Наименование объекта/ адрес участка	Кадастровый номер, вид вещного права	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке зем.-кадастр. документации, проведение оценки (руб.)	Описание незавершенного строительством жилого дома, дачи, его составных частей. Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке, в т. ч. ограничения и условия в его использовании	Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории
1	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом и земельный участок площадью 0,1412 га по ул. Озерной, 28 в аг. Вязье Осиповичского района	б/н, земельный участок в частную собственность	0,1412	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (код 1 09 02, земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)	15 762,83 рубля, в том числе начальная цена не завершенного строительством незаконсервированного жилого дома – 12 218,71 руб., начальная цена продажи земельного участка в частную собственность – 3 544,12 руб.	3 100,00	3 219,25	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом: фундамент бетонный, износ конструктивных элементов – 20 %, летняя кухня, беседка, сарай, уборная, теплица. Ограничения в использовании земельного участка: в охранной зоне электрической сети (код 5.2) 0,0045 га; на природных территориях подлежащих специальной охране (в водоохранной зоне реки, водоема) (код 2.4) 0,1412 га, на природных территориях, подлежащих специальной охране (в зоне санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованных систем питьевого водоснабжения) (код 2.7) 0,1412 га	Определяются проектной документацией
Размер штрафа, уплачиваемый в случаях, определенных Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23 марта 2018 г. № 220 и Указом Президента Республики Беларусь «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» от 05.05.2009 г. № 232									4000,00 руб.

Организатор аукционных торгов – УКПП «Архитектура» Могилевская обл., г. Осиповичи, ул. Сумченко, 33. Контактные телефоны: +3752235-66101, +375293999800, +375336075847	Задаток перечисляется Вязьевскому сельскому исполнительному комитету на р/с № BY04AKBB36411165500077100000 в ОАО «АСБ «Беларусбанк» ЦБУ № 722 BIC AKBBBY2X, УНП 700023291, код 40901. Задаток перечисляется в период подачи заявлений до момента регистрации участника

Условия проведения аукциона: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23 марта 2018 г. № 220, и состоится при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь, негосударственные юридические лица Республики Беларусь, допускается участие в аукционе консолидированных участников.

Перечень документов, представляемых участником аукциона до его начала: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) с отметкой банка; гражданином – копия документа, содержащая его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:

• в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов:

- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки внесения платы за земельный участок), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения.

Информация о затратах, доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается на расчетный счет, указанный в протоколе о результатах аукциона, либо о признании аукциона не состоявшимся;

• в течение двух месяцев со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обратиться за государственной регистрацией земельного участка, прав на него в Осиповичское бюро Бобруйского филиала республиканского унитарного предприятия «Могилевское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»;

• соблюдать права и обязанности землевладельцев, землепользователей и собственников земельных участков, установленные Кодексом Республики Беларусь о земле;

• осуществлять всякое строительство, расширение, реконструкцию строений и сооружений в соответствии с законодательством.

• обеспечить использование земельного участка в соответствии с целевым назначением и условиями его предоставления.

Аукцион состоится **27 августа 2024 г. в 11.00** по адресу: г. Осиповичи, ул. Сумченко, 30, каб. № 29. Заявки на участие в аукционе принимаются **с 8.30 24.07.2024 г. до 16.30 23.08.2024 г.** (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.) по адресу: **г. Осиповичи, ул. Сумченко, 33, каб. 304.**

Контактные телефоны:
(+3752235) 66101, +375293999800, +375336075847.

Извещение о проведении аукциона опубликовано на сайтах: **www.gki.gov.by, www.mogilev-region.gov by, www.osipovichi.gov.by, а так же в печатных средствах массовой информации: газета «Звязда» от 24.07.2024 г.**

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607
Продавец	ОАО «Пинский автобусный парк», Брестская обл., г. Пинск, ул. Брестская, 111
Оператор ЭТП/ Адрес ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. **www.ipmtorgi.by**

Предмет электронных торгов:

Автостанция (здание специализированное автомобильного транспорта), инв. № 130/С-28749, общ. пл. 154,5 кв. м, составные части и принадлежности: 1-навес, 6-наружная сеть электроснабжения, а-покрытие.
Адрес: **Брестская обл., Пинский р-н, Логишинский с/с, г.п. Логишин, ул. Ленина, 76.** ***Обременение:*** договор аренды.
Сведения о земельном участке: пл. 0,0979 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания Логишинской автостанции

Начальная цена (с НДС 20 %) – 45 360,00 бел. рублей

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191 021 390. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов

Срок оплаты предмета электронных торгов: 10 (десять) рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: **www.ipmtorgi.by**

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в размере **6 %** от цены продажи лотов в течение **3 (трех) рабочих** дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 13.00 26.08.2024 г.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 23.08.2024 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги», по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 29-154-34-35. E-mail auction@cpo.by

---

05.08.2024 г. в 16.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Сантехэлектромонтаж».

Повестка дня:

1) О приобретении акций ОАО «Сантехэлектромонтаж» на баланс Общества.

Местонахождение ОАО «Сантехэлектромонтаж»: г. Гомель, ул. Троллейбусная, 8а. Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Троллейбусная, 8а. Время регистрации в день проведения собрания с 15.30 до 16.00.

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 25.07.2024 г. (с 14.00 до 16.00), по местонахождению общества. Дата сбора реестра акционеров – 25.07.2024 г.

УНН 400052115 Наблюдательный совет.

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607
Продавец	Копыльское райпо, г. Копыль, ул. Ленина, 21
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5 (**www.ipmtorgi.by**)

Предмет электронного аукциона

Кондитерский цех (**223,2 кв. м,** 642/С-11460, составные части: пристройка, сарай).
Адрес: **Минская обл., Копыльский р-н, г. Копыль, ул. Тимковичская, 11.**
Сведения о земельном участке: пл. **0,0850 га,** предоставлен на праве аренды (срок действия: по 31.05.2029) для размещения объектов общественного питания

Начальная цена лота с НДС 20 % – 130 000,00 бел. руб. (снижена на 14 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов: в течение **30 (тридцати)** календарных дней после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by.
Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Победителем аукциона признаётся участник, предложивший максимальную цену

Победитель торгов либо единственный участник, согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 3 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение опубликовано газете «Звязда» от 29.06.2024

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 15.08.2024 с 12.00 до 13.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие принимаются по 14.08.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37, +375 (29) 154-34-35, auction@cpo.by

---

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении **16 августа 2024** года повторных торгов с условиями по продаже жилых помещений (квартир), принадлежащих ОАО «МАПИД»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)

№ предмета торгов	Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Начальная цена, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
1	Квартира по адресу: г. Минск, ул. Сергея Есенина, 26-35 (1-й этаж, четырёхкомнатная, общая площадь – 91 кв. м, инвентарный номер 500/D-7988207017)	415 000,00	10 000,00
2	квартира по адресу: г. Минск, ул. Сергея Есенина, 28-1 (1-й этаж, четырёхкомнатная, общая площадь – 90,8 кв. м, инвентарный номер 500/D-7988207031)	416 000,00	10 000,00
3	квартира по адресу: г. Минск, ул. Сергея Есенина, 28-12 (1-й этаж, четырёхкомнатная, общая площадь – 90,8 кв. м, инвентарный номер 500/D-7988207042)	415 000,00	10 000,00
4	квартира по адресу: г. Минск, ул. Сергея Есенина, 28-35 (1-й этаж, четырёхкомнатная, общая площадь – 89,9 кв. м, инвентарный номер 500/D-7988207003)	411 000,00	10 000,00

Продавец имущества: ОАО «МАПИД», ул. Р. Люксембург, 205, 220036, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. Карла Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Форма проведения торгов: открытый аукцион с условиями на повышение начальной цены.

Порядок проведения торгов определен ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения торгов (аукциона) по продаже жилых помещений (квартир), принадлежащих ОАО «МАПИД», утвержденным организатором торгов.

Торги проводятся **16 августа 2024 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов). Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 24.07.2024 **по 14.08.2024** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Порядок оформления участия в торгах:

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток по соответствующему предмету торгов и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц); копию Устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического или физического лица (для юридического лица – документ, удостоверяющий личность; для представителя физического лица – документ, удостоверяющий личность представителя и нотариально заверенная доверенность; для представителя юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица), а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, кодификатор назначения платежа – 40901, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в торгах (назначение платежа – задаток для участия 16.08.2024 в аукционе по предмету торгов №___). Участнику, не ставшему победителем торгов (покупателем), внесенный задаток (задатки) возвращается в течение пяти рабочих дней со дня проведения торгов.

Порядок проведения торгов и определения лица, выигравшего торги:

Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. Не допускается продажа предмета торгов по начальной цене. Шаг аукциона устанавливается в размере 5 процентов от предыдущей названной аукционистом цены предмета торгов. Первая объявляемая аукционистом цена предмета торгов определяется в соответствии с шагом аукциона от начальной цены предмета торгов.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (единственному участнику торгов) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Обязанности победителя торгов (единственного участника торгов):

подписать протокол о результатах торгов в день проведения торгов;

оплатить вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов;

подписать с продавцом имущества в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов авансовое соглашение купли-продажи жилого помещения (по форме, установленной продавцом имущества) (далее – авансовое соглашение) после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов;

оплатить стоимость приобретенного имущества в течение 20 календарных дней со дня заключения авансового соглашения.

Договор купли-продажи между продавцом имущества и победителем торгов (единственным участником торгов) заключается в течение 10 рабочих дней со дня поступления (зачисления на расчетный счет продавца имущества) от победителя торгов (единственного участника торгов) суммы аванса в соответствии с авансовым соглашением.

Телефоны для справок: отдел по организации и проведению аукционов, конкурсов – (017) 360 42 22; (017) 365 48 36; ОАО «МАПИД» – (017) 209 87 32, +375 44 5504192 (по вопросу осмотра жилых помещений).

Извещение о проведении торгов размещено на сайтах: организатора торгов – **www.mgcn.by,** Минского городского исполнительного комитета – **www.minsk.gov.by,** Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – **www.gki.gov.by,** официальном сайте продавца имущества – **www.mapid.by.**

ПЛЕЩЕНИЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
сообщает о проведении 2 августа 2024 года открытого аукциона по продаже земельных участков на территории Плещеницкого сельсовета Логойского района

Номер лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь, га	Инженерная и транспортная инфраструктура	Начальная цена, бел. руб.	Расходы по подготовке зем. документации	Сумма задатка, бел. руб.
Аукцион по продаже земельного участка в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома						
1	Минская область, Логойский район, д. Калюга, уч. № 2, земельный участок с кадастровым номером 623275704101000015, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	0,1000	Возможность подключения к электроснабжению, имеется подъездная грунтовая дорога	2200,00	*Публикация в газете + 449,68 руб.*	220,00
2	Минская область, Логойский район, г. п. Плещеницы, ул. Тенистая, 9, земельный участок с кадастровым номером 623255700001002224, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	0,1198	Возможность подключения к электроснабжению	9000,00	*Публикация в газете + 1 303,12 руб.*	900,00

Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры».

Задаток (10 % от начальной цены) перечисляется на расчетный счет № BY51AKBB 3600 6191 5110 800 00000 в ОАО АСБ «Беларусбанк», БИК банка AKBBBY2X, УНН 600537220 код платеж 04901, получатель Плещеницкий сельский исполнительный комитет УНН 600181684.

Для участия в аукционе необходимо:

1. подать заявление об участии в аукционе в комиссию по организации и проведению аукционов;

2. представить квитанцию об оплате суммы задатка;

3. предъявить документ, удостоверяющий личность, либо доверенность, выданную в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица;

4. заключить соглашение с местным исполнительным комитетом или по его поручению с государственной организацией по проведению аукционов.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с документацией и с земельными участками, выставляемыми на аукцион. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Аукцион состоится **2 августа 2024 года в 10.00** по адресу: г. п. Плещеницы, ул. им. В. И. Ленина, д. 7, актовый зал.

Заявления на участие принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. п. Плещеницы, ул. им. В. И. Ленина, д. 7.

Последний день приема заявлений – 31 июля 2024 года до 17.00.

Контактные телефоны: (801774) 22165, 22335, +375291537313.

Наш сайт в интернете: logoysk.gov.by.

ООО «СидНеА» организует конкурсные торги

Дата и время проведения	Предмет (право на заключение договоров купли-продажи/аренды)	Начальная цена (в бел. руб., эквивалентная курсу НБ РБ на день проведения торгов)	Общая площадь	Конкурсное обеспечение в бел. руб.	Срок заключения договора купли-продажи/аренды
22.08.2024 10.00	Продажа жилого дома, с инв. номером 614/С-50339, по адресу: Минская обл., Смолевичский р-н, Заболотский с/с, д. Смольница, ул. Сиреневая, д. 7	109900	41,3 кв. м	10	90
22.08.2024 11.00	Продажа участка с кадастровым номером 623681313601000011, по адресу: Минская обл., Минский р-н, Горанский с/с, д. Микулино	12500	0,1397 га	10	90
22.08.2024 12.00	Продажа участка с кадастровым номером 623681313601000012, по адресу: Минская обл., Минский р-н, Горанский с/с, д. Микулино	12500	0,1371 га	10	90

Изменение условий по объекту торгов

16.08.2024 11.00	Продажа квартиры с инв. б/н, по адресу: г. Минск, ул. Брилевская, 25	67000	47,64 кв. м	10	90

Торги состоятся по адресу: г. Минск, ул. Платонова, 1Б, каб. 7, 7-й этаж.

Срок внесения конкурсного обеспечения и приема заявлений с прилагаемыми к нему документами прекращается за один рабочий день до проведения торгов по адресу: г. Минск, ул. Платонова, 1Б, каб. 7, 7-й этаж.

Конкурсное обеспечение вноситься на р/с BY14MTBK30120001093 300123688 в ЗАО «МТБанк», БИК (код) MTBKBY22. Победитель торгов в день проведения подписывает протокол о результатах торгов. Иные условия проведения объявленных конкурсов: право подачи и подписания заявления о государственной регистрации договора купли-продажи и основанных на нем прав предоставляется покупателю.

Лицо, выигравшее торги, определяется в соответствии с правилами проведения конкурсов по продаже (аренде) имущества ООО «СидНеА», утвержденным приказом директора от 05.03.2024 № 9-ОД.

Организатор вправе отказаться от конкурсов (повторного конкурса) в любое время до начала торгов.

Телефон для справок (+37529) 171-50-50.

УНП 193734126

НІБЫТА ДАДАТКОВАЯ СКУРА

Напэўна, нічога такога Мікалай Васільевіч Гогаль не меў на ўвазе. У яго героя Акакія Акакіевіча шынель як сімвал самавітасці, пэўнага чалавечага дасягнення, пры страце якога яго жыццё наогул спыняецца. Але ў пластычным спектаклі «Шынель», прэм'ера якога адбылася ў Беларускім дзяржаўным маладзёжным тэатры напрыканцы сезона, гэты прадмет вопраткі абыгрываецца з розных пунктаў гледжання з пазіцый нашага часу, і ў залежнасці ад таго, хто сядзіць у зале, набывае варыянты ўспрымання.

Гогаль, відаць, моцна б здзівіўся: яго аповесць з нетаропкім і размераным апавяданнем, красамоўнымі дэталямі і тлумачэннямі розных абставін і сітуацый, у якія трапляе герой, загучала вельмі дынамічна — бо усё, што адбываецца, нам паказваюць без адзінага слова, выключна праз рухі і пад музыку, якая ствярае пэўны настрой. Адсюль і ўмоўнасць з якой успрымаецца дзеянне — нават у частцы сюжэта: у спектаклі без словаў кожны глядач фактычна будзе яго выбудоўваць сам.

Вядома, гогалеўскі «Шынель» — толькі падстава для размовы, нездарма пазначана «па матывах». Кірыл Балтрукоў, які выступіў харэографам-пастаноўшчыкам спектакля на малой сцэне Беларускага дзяржаўнага маладзёжнага тэатра, не ствараў літаратурную пастаноўку, дзе ўсё ідзе дакладна па сюжэце, дзе абазначаны (і маюць сваю характарыстыку) і паэнавальныя ўсе героі, дзе ўзноўленыя і прайграныя ў драматычным ключы сітуацыі, у якія яны трапляюць. Зрэшты, пры жаданні, захоплены чытач і аматар Гогаля будзе ўсё гэта шукаць (і можа нават знайсці, калі моцна пастараецца). Але сутнасць у тым, што сам герой перажыў розныя часы і захаваўся. Па сутнасці не змяніўся: той жа маленькі чалавек з яго маленькімі радасцямі і праблемамі, якімі толькі і занятая ўся яго свядомасць, якія ў яго ўласным ўяўленні набываюць мегазначэнне. Гэта канстатацыя, пазбаўленая якой бы то ні было адзнакі: людзі жывуць па-рознаму, гэта іх уласны выбар.

Здаецца, ну дзе могуць быць эмоцыі ў такім спектаклі, калі няма ніякай выразнай сцэнаграфіі, прастора, у якой існуюць артысты, фактычна пустая, умоўнасць падкрэслівае чорны фон, а выканаўцы выглядаюць амаль аднолькава? (Мастаком-пастаноўшчыкам з'яўляецца сам Кірыл Балтрукоў, а мастаком па касцюмах — Кацярына Герасіменка.) Аднак эмоцыі нараджаюцца ўнутры кожнага канкрэтнага чалавека, які сядзіць у зале. І яны могуць быць недатычныя Гогаля. Бо тут шынель — не столькі вопратка, колькі сімвал і спосаб існавання. Так, артысты яго апранаюць — прычым, не толькі парадным, але і адваротным бокам, у ім ходзяць, у яго прасоўваюць рукі, каб прымераць (чужое ці для мяне?). У яго захінаюцца, а часам здаецца, што ў ім хаваюцца ад вонкавага свету. З ім зжываюцца, і ён нібыта становіцца часткай натуры. На сцэне некалькі чалавек, але ўсе як адзін: засяроджана-напружаныя, чорна-шэрыя, месцамі адчайна рэзкія і зноў стрыманыя, як і павінна быць. Тут людзі, якія існуюць у вялікім горадзе, затурканыя справамі, знясіленыя мітуснёй, калі не застаецца нейкай унутранай цеплыні, а толькі функцыя. З задачамі пастаноўшчыка спраўляюцца артысты Кацярына Герасіменка, Ганна Мядзведзева, Марыя Кірылава, Яна Дзямідчык, Лізавета Есіпава, Ганна Ляпо, Дыяна Уласава, Мікіта Скурат, Канстанцін Мацукевіч (магчымыя варыянты выканальніцкага складу).

Амаль гадзіна назіранняў за выканаўцамі, за тым, як яны кантактуюць адзін з адным і з нешматлікімі прадметамі, што ёсць ці з'яўляюцца на сцэне (напрыклад, стол ці чайнік), дае адчуванне не таго далёкага, а сучаснага чалавека, які, можа, і не хацеў бы лічыць сябе маленькім, бо кожны ўпэўнены, што на сваім месцы робіць вялікую і важную справу, але ў гарадскіх маштабах (ці яшчэ шырэй, нават да сусветных) ён проста пясчынка, ад якой мала што залежыць. Ён нават можа паглядзець на сябе збоку, нібыта ў люстэрка. І што там убачыць кожны з нас — праца яго ўласнага ўяўлення і разумення свету. Бо і пясчынкі здольныя ўтвараць горы.

Дзякуючы гэтаму спектаклю афіша маладзёжнага тэатра стала больш разнастайнай (хоць пластычныя пастаноўкі тут з'яўляліся і раней, у тым ліку дзякуючы Кірылу Балтрукову). Гэта не харэаграфія ў тым сэнсе, як мы прывыклі пра яе думаць. І пластычных спектакляў цяпер у драматычных тэатрах няшмат (хоць яны былі раней вельмі яркія, у тым ліку паводле літаратурных твораў). Але ёсць частка гледачоў, якія шукаюць у тэатрах нечага іншага па форме, дзе гавораць не наўпрост, а праз уяўленне. І калі ласка...

Ларыса ЦІМОШЫК.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.11	21.21	16.10
Віцебск —	4.54	21.17	16.23
Магілёў —	5.01	21.11	16.10
Гомель —	5.05	21.00	15.55
Гродна —	5.27	21.35	16.08
Брэст —	5.35	21.28	15.53

Месяц

Поўня 21 ліпеня. Месяц у сузор'і Рыбы.

Імяніны

***Пр.** Алены, Вольгі. **К.** Вольгі, Міхаліны, Хрысціны, Антона, Барыса, Войцеха.*

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ЗАЎТРА

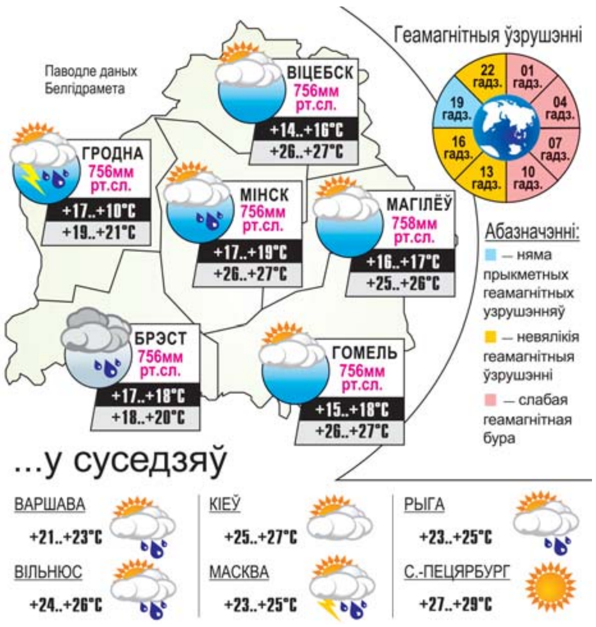

24 ЛІПЕНЯ

Даты | Падзеі | Людзі

У краіне

1912 год — нарадзіўся Барыс Адамавіч Булат, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху ў Баранавіцкай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Савецкага Саюза. У пачатку вайны цяжка паранены, трапіў у палон. Уцёк з канцлагера, і ў маі 1942-га арганізаваў партызанскую групу, на базе якой быў створаны атрад, з ліпеня — камандзір гэтага атрада. Са снежня 1942 года — начальнік штаба, з чэрвеня 1943-га — камандзір Ленінскай партызанскай брыгады, пасля — партызанскай брыгады «Наперад».

1929 год — нарадзіўся (в. Рахавічы Салігорскага раёна) Уладзіслаў Нядзведскі, беларускі пісьменнік. Настаўнічаў на Лагойшчыне, працаваў на Беларускім тэлебачанні, у часопісе «Маладосць», у выдавецтве «Мастацкая літаратура». Аўтар паэтычных зборнікаў «Вясновыя разоры», «Запрашэнне», «Бяседа з адсутнымі» і іншых. Пісаў для дзяцей, выступаў як сатырык і гумарыст.

1934 год — нарадзіўся (в. Глыбочка Ушацкага раёна) Генадзь Гарбук, акцёр, народны артыст Беларусі. Працаваў у Беларускім тэатры імя Я. Коласа, з 1962 года — у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Я. Купалы. Акцёр самабытнай індывідуальнасці. Яго мастацтву ўласцівыя моцны тэмперамент, глыбокае псіхалагічнае разуменне характару, эмацыянальнасць, напружаны драматызм. У яркіх вобразах увасобіў беларускі нацыянальны характар. Найбольш вядомыя ролі: Васіль Дзятлік («Людзі на балоце» І. Мележа), Сымон («Раскіданае гняздо» Я. Купалы), Акцёр («На дне» М. Горкага) і інш. Здымаўся ў тэле- і кінастужках «Трэцяе пакаленне», «Трывожнае шчасце», «Белыя росы», «Чорны замак Альшанскі», «Знак бяды» і іншых. Двойчы быў уганараваны Дзяржаўнай прэміяй СССР.

1944 год — на брэсцкім напрамку войскі 1-га Беларускага фронту, адбіваючы контратакі праціўніка, вялі наступальныя баі, падчас якіх занялі больш як 80 населеных пунктаў.

У свеце

1828 год — нарадзіўся Мікалай Гаўрылавіч Чарнышэўскі, рускі літаратурны крытык, рэвалюцыянер-дэмакрат, тэарэтык утапічнага сацыялізму, філасоф-матэрыяліст, публіцыст і пісьменнік. Творы Мікалая Чарнышэўскага аказалі ўплыў на творчасць і погляды Уладзіміра Леніна, Эмы Гольдман і некаторых іншых рэвалюцыянераў і сацыялістаў. Станоўча аб творчасці Чарнышэўскага адзываўся Карл Маркс.

1901 год — нарадзіўся Ігар Ільінскі, савецкі акцёр, рэжысёр тэатра і кіно, майстар мастацкага слова (чытальнік). Герой Сацыялістычнай Працы. Народны артыст СССР. Лаўрэат Ленінскай і трох Сталінскіх прэмій I ступені. Вядомы па фільмах «Волга-Волга», «Гусарская балада», «Карнавальная ноч» і інш. Галоўны «бюракрат» савецкага кіно.

1990 год — у СССР адменены ўсе ўведзеныя за пяць гадоў да таго абмежаванні на продаж алкаголю.

Так гаварыў...

П'ЕР БУАСТ:

«Дабро і зло — гэта дзве ракі, якія так добра зліліся свае воды, што немагчыма іх раздзяліць».

УСМІХНЕМСЯ

— Наш сын падрос, трэба яго куды-небудзь аддаць!

— Давай у музычную школу.

— Не, ну гэта пачнецца: піяніна купляць трэба, ноты там, дарога!

— Тады ў футбол.

— Не, гэта буцы кожны месяц новыя, мяч...

— Можа, у балет?

— Не, ну гэта трэба яму пуанты купляць, калготкі ўсякія, дарога. І навошта мы ўвогуле дзіця заводзілі?

— Ну ты ж сам сказаў: «Навошта яшчэ гэтыя прэзерватывы купляць? Дарага...»

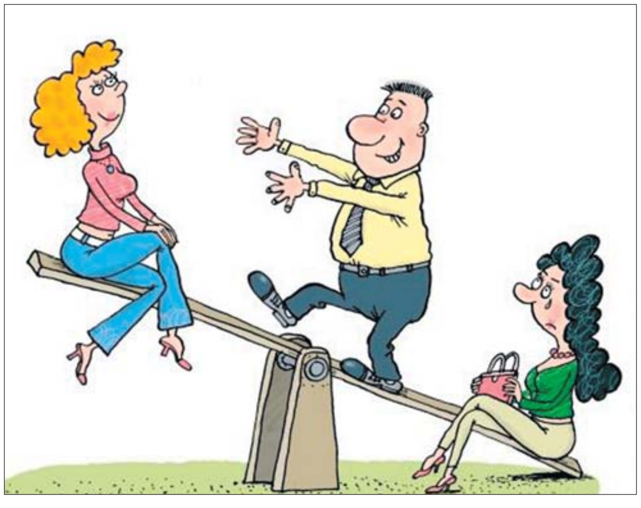

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 12.119. Індэкс 63850. Зак. № 1644.

Нумар падпісаны ў 19.30 23 ліпеня 2024 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12